

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО, ФИНАНСИЈЕ И ПОРЕЗЕ

март 2020 / број 39

3/2020

Србија, Златибор, водопад Гостиље

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Претплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравој и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

ЦЕНТАР ЗА БРИГУ О ДИВНОМ КОРИСНИЦИМА
 0800 111 111

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ISSN 2560-3221

Година IV, број 39, МАРТ 2020.

Оснивач и издавач:

ИНГ-ПРО

Издавачко-графичко д.о.о.

Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грчић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:

Др Маријана Жиравец Младеновић

Аутори чланака у овом броју су:

Биљана Бауцал Рајић, самостални саветник у Одсеку за порез на доходак грађана и доприносе за социјално осигурање Министарства финансија;

Весна Јовичић, овлашћени интерни ревизор;

Владимир Саичић, дипл. правник;

Душан Рајаковић, спец. менаџмента

здравствених установа;

мр Жељко Албанезе;

Јелена Драгојловић, самостални

саветник у Одсеку за порезе на имовину Министарства финансија;

мр Јован Чанак;

дипл. правник Слободанка Келечевић,

виши буџетски инспектор у

Министарству финансија;

дипл. екон. Тања Ђелкапић, млађи

саветник у Министарству финансија

Технички уредник:

Милена Станковић

Лектура:

Милица Радованчев

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашић

Штампа:

Digital art, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд

тел: +381 11 2836 890

факс: +381 11 2836 474

имејл: urednik@ingpro.rs

CIP - Каталогизација у публикацији

Народна библиотека Србије, Београд

657

ПОСЛОВНИ саветник : часопис за рачуноводство, финансије и порезе / главни и одговорни уредник Маријана Жиравец Младеновић. - Год. 1, бр. 1 (јан. 2017). - Београд : ИНГ-ПРО, 2017. (Београд : Digital art). - 30 cm

Месечно. - Друго издање на другом медијуму:

Пословни саветник (Online) = ISSN 2560-3825

ISSN 2560-3221 = Пословни саветник
COBISS.SR-ID 228469260

Часопис можете поручити телефоном:
011/2836-820, 2836-821, 2836-822
или имејлом: office@ingpro.rs

Уводна реч уредника

„Ток догађаја у животи не зависи од нас, никако или врло мало, али начин на који ћемо догађаје њихови зависити у доброј мери од нас самих, дакле на то треба трошити снагу и обраћајући пажњу.”

Иво Андрић

Прође и овај мајчи месец фебруар. Сварила је Марица некако и нови брачун пореске амортизације, попунила и статистичке извештаје за предузетнике и предала у АПР. За већину је обједињено предала и статистички и редован годишњи финансијски извештај. Сад би јој пријало да узме пар дана слободно и оде у неку бању. Нада се томе, али све нешто сумња да ће се то стварно и десити. Није стало време, а ни посао зато што је прошао фебруар.

Иде немилосрдно март, треба пријавити порез на имовину, а навалиће и предузетници са питањима око суморног теста самосталности. Тај ће је докрајчити. Био пре неки дан један који онлајн преводи нешто за неке Кинезе, а Марица никако да му објасни да то што ради само за њих само по себи још не значи да је несамосталан. Има још осам преосталих критеријума које треба сагледати, па ако све заједно испуњава пет или више, тек онда је несамосталан. Отишао је из њене канцеларије ништа мање убеђен да ће тај тест изменити сав његов живот. А тек они што долазе и питају где треба да се пријаве да их неко тестира, мили Боже!

Пред Милутином ништа више не спомиње. Кад год се нешто пожали, он јој држи лекцију како је све то нормално и саставни део посла и све иде „у радни стаж”. Након тога само се још више нервира, а њему увек добро. Кад му иде све глатко у радионици, одврне музику до даске и пева док ради. Када не иде, он псује на моторе и машине, прети им свим овоземаљским силама и опет кад уђе у кућу, седе за сто и са осмехом чека ручак, као да има неке натприродне моћи да све проблеме остави на улазу у трпезарију. Марица не може тако, стално мота по глави да ли је све завршила и да јој се није негде нека грешка поткрала, али тако ти је то кад хлеб зарађујеш главом, а не гедором.

Ипак ће са бањом сачекати. Можда у априлу, кад преда пореске пријаве за предузетнике, па онда полако. Кад би само постојала нека типка за ресетовање мисли, па да је притисне и одмори се.

Наш ум ради прековремено. Већину стреса стварамо сами дозвољавајући да верујемо како смо препуштени на милост и немилост свим факторима из окружења у коме живимо и радимо. Пуштамо да они диктирају начин реаговања на новине, а не наше мисли. Ум се због тога убрзава и претрпава, јер се брани од напада. Они који примају те наметнуте вањске утицаје сталоженије имају значајно нижи ниво стреса. Вероватно су и без халабуке и панике обрачунали пореску амортизацију за 2019. годину.

Мноштво људи сматра да мора да стигне све да обави у што краћем времену, а да након тога треба да узме годишњи одмор који је једини синоним за стање када човек „стане”. Тачно, годишњи одмор је одличан начин да се ресетујемо, али он је једном годишње и питање је да ли је довољно само тада на тај начин стати. Најчешће само од нас зависи како ћемо утрошити своје време на овом свету, како и Иво Андрић у знаменитој књизи „Знакови поред пута” каже:

„Људи који траже и истражују често се троше и гину на том путу, без плода и видног успеха, али гину и они који век проведу у духовном немару и нераду, претварајући неколико туцета празних речи као досадне и глупе бројанице. И једино ти су прави мртваци, јер нису никад ничим и ни у чему живели. А ко год тражи нешто, па ма то изгледало и лудо и узалудно, тај се уписао у књигу живих, и нешто од његових напора и његове несугласне славе живи увек у открићима оних који су, последице њега, радили и тражили с више среће и успеха.”

др Маријана Жиравец Младеновић
главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник”

РАЧУНОВОДСТВО

Резервисани сопствени удео и право на стицање удела као новине у Закону о привредним друштвима	8
Кратке теме: Питања претплатника из рачуноводства и других области.....	10
1. Рачуноводство	10
1.1 Комисиона продаја	
1.2 Трошкови извршног поступка и задужење дужника	
1.3. Ванредни финансијски извештај у случају брисања предузетника	
2. Фискалне касе	13
2.1 Обавезни елементи фискалног исечка	
2.2 Повраћај више ставки купцу	
2.3 Услуге пружене правном лицу	
3. Предузетници	14
3.1 Прекид обављања делатности и располагање новцем са пословног рачуна	
3.2 Прекид обављања делатности због годишњег одмора	
4. Остале области	15
4.1 Кредитна нота од инодобављача	
4.2 Бланко меница и менично овлашћење	
4.3 Обавеза пријављивања магацина по основу уговора о ускладиштењу	
4.4 Обавеза пријављивања места где се привремено складишти роба	
4.5 Пољопривредна задруга	

ПОРЕЗИ

Утврђивање пореза на имовину самоопорезивањем	19
1 Пореска пријава о утврђеном порезу на имовину	19
2 Предмет опорезивања порезом на имовину	21
3 Обвезник пореза на имовину	23
4 Разврставање непокретности у сврху утврђивања пореске основице	23
5 Основица пореза на имовину за непокретности обвезника који води пословне књиге.....	25
5.1 Фер вредност као основица пореза на имовину	
5.2 Вредност непокретности утврђена према прописаним елементима као основица пореза на имовину	
5.3 Књиговодствена вредност непокретности као основица пореза на имовину	
5.4 Набавна вредност непокретности као основица пореза на имовину	
5.5 Основица пореза на имовину утврђена применом коефицијената	
6 Настанак обавезе по основу пореза на имовину	33
6.1 Настанак обавезе по основу пореза на имовину за зграде у изградњи које се граде без грађевинске дозволе, односно за које је протекао прописани период од правоснажности грађевинске дозволе, на којима су изведени груби грађевински радови са конструктивним склопом	
7 Престанак пореске обавезе	36
8 Стопе пореза на имовину	37
9 Олакшице при плаћању пореза на имовину	37
10 Плаћање пореза на имовину	42

Општа и посебна ПДВ стопа	43
1 Опорезивање по посебној стопи	43
1.1 Хлеб и други пекарски производи	
1.2 Млеко и млечни производи	
1.3 Шећер и мед	
1.4 Јестиве масноће животињског и биљног порекла	
1.5 Свеже, расхлађено и смрзнуто воће, поврће, месо, укључујући и изнутрице и друге кланичне производе, рибе и јаја	
1.6 Житарице, сунцокрет, соја, шећерна репа и уљана репица	
1.7 Лекови, укључујући и лекове за употребу у ветерини, ортотичка и протетичка средства, као и медицинска средства – производе који се хируршки уграђују у организам и материјал за дијализу	
1.8 Ђубрива, средства за заштиту биља, семена за репродукцију, садни материјал, компост са мицелијумом, потпуне и допунске смеше за исхрану стоке и живе стоке	
1.9 Уџбеници и наставна средстава	
1.10 Дневне новине	
1.11 Монографске и серијске публикације	
1.12 Огревно дрво, укључујући брикете, пелет и друга слична добра од дрвне биомасе	
1.13 Услуге смештаја у угоститељским објектима за смештај у складу са законом којим се уређује туризам	
1.14 Услуге које се наплаћују путем улазница за биоскопске и позоришне представе, сајмове, циркусе, забавне паркове, концерте (музичке догађаје), изложбе, спортске догађаје, музеје и галерије, ботаничке баште и зоолошке вртове, ако промет ових услуга није ослобођен ПДВ-а	
1.15 Промет или увоз топлотне енергије за потребе грејања	
1.16 Пренос права располагања на стамбеним објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима	
1.17 Остали промети који се опорезују по посебној стопи	
Промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији	51
1.1 Пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза када се промет добара и услуга врши имплементарном и подимплементарном партнеру	
1.2 Пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза када се промет добара и услуга врши кориснику новчаних средстава и страном лицу	
1.3 Пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза за промет добара и услуга који обвезник врши у својству имплементарног партнера, односно у својству корисника новчаних средстава кориснику добара и услуга, у случају када плаћање за та добра и услуге није непосредно извршио давалац донације нити корисник добара и услуга	
Исказивање података у обрасцу ПОПДВ	57
Кратке теме: ПДВ у грађевинарству	58
Сервисирање, односно одржавање и поправке клима-уређаја са аспекта ПДВ-а	58
Кратке теме: Питања претплатника из области пореза	59
1 Исказивање података у обрасцу ПОПДВ	59
1.1 Камата која се обрачунава полугодишње	
1.2 Примљене субвенције и подстицаји	
1.3 Таксе које имају карактер накнаде за услугу	
1.4 Дневнице	
1.5 Камата по виђењу	
1.6 Накнаде исплаћене физичким лицима	

САДРЖАЈ

1.7	Услуге паковања производа који се извозе	
1.8	Примљен аванс – повраћај односно издавање коначног рачуна за извршени промет	
1.9	Примљена фактура инодобављача након уплате аванса	
1.10	Извоз робе	
1.11	Књижно одобрење за услугу коју је пружио страном лице	
1.12	Набавка од лица из члана 9. став 1. Закона о ПДВ-у	
1.13	Накнада Агенцији за безбедност саобраћаја	
1.14	Пренос удела уз накнаду	
2	ПДВ у грађевинарству	63
2.1	Ангажовање руковођа краном није промет из области грађевинарства	
2.2	Изградња магацина без дозволе за градњу	
2.3	Бетонирање за постављање расвете	
2.4	Интерни обрачун ПДВ-а у грађевинарству	
2.5	Уградња изолационих панела на згради	
2.6	Уградња расвете	
2.7	Застакљивање терасе	
2.8	Датум промета услуга из области грађевинарства	
3	Остала питања из области ПДВ-а	67
3.1	Уговорне казне се не фактуришу	
3.2	Накнада за коришћење јавних општинских путева	
3.3	Промет услуге рекламирања по основу уговора о спонзорству	
3.4	Давање пословних узорка	
3.5	Пренос дела имовине, а преносилац наставља да обавља делатност	
3.6	Време вршења интерног обрачуна	
3.7	Промет добара извршен иностраном обвезнику, при чему добра остају у Републици	
4	Остала питања из области пореза	72
4.1	Повраћај више плаћеног пореза предузетника који је брисан из Регистра привредних субјеката	
4.2	Задужење за коначну обавезу за порез на добит по Решењу ПУ	
4.3	Понављање поступка контроле	

ЗАРАДЕ

Запошљавање квалификованих новозапослених лица	75
1 Послодавац који има право на коришћење олакшице	75
2 Квалификовано новозапослено лице	75
2.1 Први временски период као услов за стицање статуса	
2.2 Други временски период као услов за стицање статуса	
3 Преношење права на коришћење олакшице	78
4 Услов за остваривање олакшице	78
5 Висина ослобођења	79
Измене у паушалном опорезивању предузетника	79
1 Најважније законске измене које се односе на паушално опорезивање	79
1.1 Делатности које могу да буду паушално опорезоване	
1.2 Критеријуми за разврставање паушалаца у групе и одређивање полазне основице	

1.3 Промена рока за подношење захтева за паушално опорезивање и моменат подношења захтева за почетнике	
1.4 Опредељење за паушално опорезивање за обвезника који у току године започне обављање самосталне делатности	
2 Нова уредба којом се уређује паушално опорезивање	81
2.1 Критеријуми за утврђивање висине паушалног прихода	
2.2 Полазна основица	
2.3 Елементи за утврђивање паушалног прихода	
2.4 Остале одредбе	
Издаци послодаваца за исплату појединих врста накнада за рад.....	86
1 Трошкови исплате зарада запосленима.....	86
2 Исплата накнада за рад на основу уговора ван радног односа.....	88
2.1 Рад по уговору о делу	
2.2 Рад по уговору о привремено-повременим пословима	
2.3 Остваривање прихода од ауторских права	
2.4 Обављање послова у допунском раду	
2.5 Уговор о раду ван просторија послодавца	
Закључак	91
Извршење ради намирења новчаних потраживања у складу са иновираним ЗИО-ом	92
1 Извршење на непокретностима (чл. од 150 до 216)	93
1.1 Уводне одредбе	
1.2 Услов који извршни поверилац мора да испуни да би могао да тражи намирење	
1.3 Спровођење извршења у неким посебним ситуацијама	
1.4 Стицање права извршног повериоца на намирење на непокретности	
1.5 Последице приступања извршном поступку	
1.6 Постојање заложног права на непокретности	
1.7 Процена вредности непокретности	
1.8 Продаја непокретности	
1.9 Намирење	
2 Извршење на покретним стварима (чл. 217–255а).....	100
2.1 Уводне одредбе	
2.2 Попис покретних ствари	
2.3 Безуспешан попис	
2.4 Процена ствари	
2.5 Продаја покретне ствари	
2.6 Намирење	
2.7 Извршење на основу извода из Регистра залогe као извршне исправе	
3 Извршење на новчаним средствима на рачуну извршног дужника (чл. 299–306)	107
3.1 Обим извршења на рачунима извршног дужника	
3.2 Додатна садржина предлога за извршење	
3.3 Решење о извршењу на новчаним средствима извршног дужника	
3.4 Остале законске одредбе о извршењу на новчаним средствима на рачуну извршног дужника	
4 Извршење новчаних потраживања на финансијским инструментима, уделима у привредном друштву и хартијама од вредности (чл. 311–326)	110
4.1 Извршење новчаног потраживања на финансијским инструментима	

САДРЖАЈ

4.2 Извршење на уделима у привредном друштву	
4.3 Извршење на хартијама од вредности	
5 Извршење ради намирено новчаних потраживања насталих из комуналних и сродних делатности (чл. 392–400).....	114
5.1 Уводне напомене	
5.2 Подношење предлога за извршење	
5.3 Предлог за извршење на основу веродостојне исправе	
5.4 Одбацивање или одбијање предлога за извршење	
5.5 Решење о извршењу	
5.6 Приговор извршног дужника	
5.7 Извршење на основу извршне исправе ради намирено новчаног потраживања из комуналних и сродних делатности	
Порески третман уплата запосленима у добровољне пензијске фондове.....	118
1 Добровољно додатно пензијско осигурање које запослени плаћа из своје зараде	118
2 Добровољно додатно пензијско осигурање које послодавац плаћа у своје име, а за рачун запослених – ДО НЕОПОРЕЗИВОГ ИЗНОСА	119
3 Добровољно додатно пензијско осигурање које послодавац из својих средстава плаћа у своје име, а за рачун запослених – ИЗНАД НЕОПОРЕЗИВОГ ИЗНОСА	120
Извештавање о извршењу расхода за плате у буџетима локалне власти у 2020. години...	120
1 Основне одредбе Правилника	121
2 Попуњавање образаца	121
3 Остале одредбе Правилника	122
БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ	
Консолидовање годишњих финансијских извештаја за 2019. годину код корисника јавних средстава који примењују Контни план за буџетски систем	123
1 Законска регулатива	123
1.1 Закон о буџетском систему	
1.2 Уредба о буџетском рачуноводству	
1.3 Правилник о финансијским извештајима	
2 Поступак консолидације финансијских извештаја директних корисника	127
2.1 Предрадње поступка консолидације	
2.2 Процедуре у току израде годишњег консолидованог финансијског извештаја	
3 Специфичности које се јављају приликом састављања консолидованог годишњег финансијског извештаја директних корисника средстава буџета Републике	129
3.3 Неке напомене у вези са попуњавањем обрасца 5 – Извештај о извршењу буџета код индиректних корисника	
Закључак	131
Отварање почетног стања за 2020. годину у пословним књигама корисника јавних средстава који примењују Контни план за буџетски систем.....	132
1 Прекњижавање унутар класа 000000 и 300000	133
2 Отварање почетног стања код конта активних временских разграничења	134

3 Осврт на књижење почетног стања 1. 1. 2020. године у вези са претходним порезом и са обавезом за порез на додату вредност	135
3.1 ПДВ у авансима датим у текућој години, чија је реализација уследила у наредној години	
3.2 Исказивање претходног пореза и обавезе за ПДВ по пореској пријави за последњи порески период 2019. године, која се подноси 15. односно 20. јануара 2020. године	
3.3 Исказивање обавезе за ПДВ у нереализованим потраживањима од купаца до краја обрачунског периода	
3.4 Исказивање претходног пореза у нереализованим обавезама према добављачима до краја обрачунског периода	
3.5 Исказивање неизмирене обавезе по основу ПДВ надокнаде пољопривреднику до краја обрачунског периода	
4 Прекњижавање закључних салда са субаналитичких конта 321121 и 321122 приликом отварања почетног стања 1. 1. 2020. године	140

Неправилности у евидентирању пословних промена код корисника буџетских средстава

1 Примери утврђених неправилности.....	143
2 Услови и одговорност за вођење пословних књига	144

Закључивање уговора између филијале РФЗО-а и здравствених установа, односно других даваоца здравствених услуга за 2020. годину.....

1 Здравствене установе из Плана мреже које су обухваћене предрачунима средстава.....	145
2 Образложење расподеле средстава за уговарање здравствене заштите утврђених Финансијским планом Републичког фонда за здравствено осигурање за 2020. годину.....	145
3 Закључивање уговора са здравственим установама које су укључене у пројекат плаћања здравствених услуга по систему дијагностички сродних група (ДСГ)	146
4 Даваоци здравствених услуга који нису у Плану мреже.....	147
5 Уговарање са даваоцима здравствених услуга који нису обухваћени Уредбом о Плану мреже	148
6 Модели уговора.....	149
7 Анексирање уговора	149
Закључак	150

Седамнаест принципа КОСО оквира као основ за увођење финансијског управљања код корисника јавних средстава

1 Правни оквир за успостављање система финансијског управљања и контроле	151
2 Седамнаест принципа КОСО оквира	151
3 Прва компонента: Контролно окружење	152
4 Друга компонента: Процена ризика	153
5 Трећа компонента: Контролне активности.....	154
6 Четврта компонента: Информације и комуникација.....	155
7 Пета компонента: Праћење	155

СТАТИСТИКА

Календар пореских и других обавеза за март 2020. године	156
--	------------

Резервисани сопствени удео и право на стицање удела као новине у Закону о привредним друштвима

У наш правни систем уведен је нов правни институт – резервисани сопствени удео, као и нов финансијски инструмент – право на стицање удела, па су наведене новине биле предмет разматрања у овом тексту.

Законом о изменама и допунама Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС”, бр. 91/2019 од 24. 12. 2019. године, ступио је на снагу 1. 1. 2020, осим одредаба чл. 1, 2, 3, 4, 5. и 6. овог закона, које **се примењују од 1. 4. 2020. године**) уведен је нов правни институт – резервисани сопствени удео, као и нов финансијски инструмент – право на стицање удела. Увођење ових новина образложено је тиме што је сам Закон о привредним друштвима од нарочитог значаја за стварање повољног пословног окружења за развој привреде Републике Србије и пословање привредних субјеката на територији Републике Србије, као и да је иницијатива за увођење наведених новина поднета у циљу проналажења модела награђивања запослених, менаџмента и трећих лица (инвеститора, консултаната и сл.) у друштву с ограниченом одговорношћу.

Шта ове новине конкретно значе, тј. шта се конкретно мења у „пословном окружењу” у нашој земљи? **Стварање резервисаног сопственог удела омогућава се издавањем које врше чланови друштва од својих уплаћених и унетих удела.** Дакле, чланови друштва са ограниченом одговорношћу преносе део свог удела на друштво, па тај пренети удео постаје сопствени удео друштва, али не било какав сопствени удео, већ сопствени удео резервисан за посебне намене. Наиме, **овај резервисани сопствени удео служи као извор новог финансијског инструмента – права на стицање удела, који свом имаоцу даје право да стекне одређени проценат удела из резервисаног сопственог удела и то одређеног дана по одређеној цени.**

Један од циљева наведених новина јесте, како се и у образложењу доносиоца закона наводи, да **пронађе модел награђивања.** На пример, уколико постоји друштво са ограниченом одговорношћу које има потенцијал за развој, али тренутно нема средстава да плати менаџере или консултанте, или

је том друштву потребан инвеститор како би се развијало, оно треба да понуди наведеним лицима нешто због чега би она пристала да раде, обаве одређене услуге или да инвестирају. С обзиром на то да, по претпоставци, друштво нема средстава, његови чланови могу да издвоје одређени део својих удела и пренесу их на друштво, а да **менаџерима, запосленима, консултантима, инвеститорима** и др., уз њихову сагласност, дају право да одређеног дана по одређеној цени тај удео друштва откупе. Уколико је друштву са ограниченом одговорношћу потребан нпр. менаџер, овакав модел је пожељан зато што је менаџер мотивисан да ради и унапређује пословање. Што друштво боље послује, удели друштва више вреде, па ће самим тим више вредети и резервисани сопствени удео који менаџер има право да купи одређеног дана по одређеној цени, без обзира на то колико ће удео стварно вредети у том тренутку. Исто важи и за инвеститора, консултаната и запосленог. Они су мотивисани да друштво послује што боље, као и да друштво, па и његови удели вреде више, како би себи прибавили већу вредност преко веће вредности удела који стичу.

Овај модел је замишљен тако да промени или барем понуди алтернативу стандардном моделу пословања у Републици Србији, у ком менаџер, консултант и друга лица извршавају своје обавезе за одређену накнаду, која евентуално може да буде одређена у варијабилном износу или да у неком делу зависи од учинка. Уместо овог уобичајеног приступа, настоји се да се новинама у Закону о привредним друштвима уведе „принцип подељене одговорности” или „принцип заједничког подухвата”, по ком су и власници друштва и лица која са друштвом ступају у одређене односе директно заинтересовани за бољитак друштва.

предмет залоге нити наслеђивања. На њега се примењују одредбе закона којим се уређује тржиште капитала које се односе на Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности. Скупштина друштва са ограниченом одговорношћу доноси одлуку о његовој емисији. **Важно је напоменути да наведени финансијски инструмент произлази из резервисаног сопственог удела, тако да је једини циљ стварања резервисаног сопственог удела управо емисија овог финансијског инструмента.**

Битни елементи одлуке скупштине о емисији права на стицање удела су:

1. њихов број (да ли се издаје једно право на стицање удела или више њих);
2. идентификација резервисаног сопственог удела из ког се издавање врши;
3. подаци о носиоцу права;
4. проценат удела који ималац стиче у односу на резервисани сопствени удео;
5. цена;
6. датум емисије;
7. дан доспећа и
8. услови под којима финансијски инструмент – право на стицање удела може да се поништи пре дана доспећа.

Друштво је дужно да одлуку о емисији достави Централном регистру у року од пет радних дана

од дана доношења, ради уписа и регистрације финансијског инструмента права на стицање удела на законите имаоце.

Право на стицање удела може да се реализује самим стицањем удела, а може и да се поништи.

Изменама Закона регулисана су и питања поништаја овог инструмента и располагања неискоришћеним делом, затим питања посебних случајева доспелости приликом ликвидације, статусне промене и промене правне форме, као и питања судске заштите итд.

Уместо закључка

Поставља се питање колико је увођење новог института и новог финансијског инструмента оправдано. Наиме, Закон о привредним друштвима нарочито је пре измена од 2018. године имао доста правних празнина и недоречености, па чак и нелогичности, а неки од ових недостатака још увек нису отклоњени. Поставља се питање постоје ли кадровски капацитети у надлежним институцијама који би све промене испратили и адекватно им се прилагодили, имајући у виду да и у вези са до сада важећим одредбама постоји низ проблема који кроз праксу или евентуално новим изменама закона треба да се реше.

ПС

Кратке теме: Питања претплатника из рачуноводства и других области

1. Рачуноводство

1.1 Комисиона продаја

ПИТАЊЕ:

Клијент се дави комисионом продајом књига које набавља од већег броја комитената. Потребна су нам објашњења књижења везаних за пријем комисионе робе од комитента и продају комисионе робе правним и физичким лицима.

ОДГОВОР:

Учесници комисионог посла су:

- ▶ комитент – правно лице које даје робу другом на комисиону продају и
- ▶ комисионар – правно лице које прима робу на комисион и продаје је крајњим купцима.

Са рачуноводственог аспекта, комисионар као приход евидентира искључиво провизију коју остварује од комитента, а не укупну накнаду коју фактурише купцу. Такође, комисионар робу води искључиво ванбилансно. Комитент води робу предату у комисион на рачуну 133 – *Роба у складу са уговором, стоваришћу и продајницама код других правних лица*, све док је комисионар не прода, када је раздужује.

Чланом 43. Закона о ПДВ-у прописана је могућност да рачун, односно тзв. документ о обрачуна, уместо обвезника који је извршио промет, издаје прималац добара и услуга. Управо се документ о обрачуна најчешће среће у комисионом послу.

У документу о обрачуна за промет добара и услуга који је извршио испоручилац (комитент)

изван седишта предузетника, као и да се региструје и претежна делатност предузетника у том издвојеном месту пословања, закључујемо да се издвојено место формира и региструје управо да би се на том месту **обављала делатност** предузетника (не нужно и претежна, али делатност).

На основу наведеног, према нашем мишљењу, не постоји обавеза регистрације у АПР-у магацина, складишног и других помоћних простора и просторија предузетника у којима се не обавља делатност.

Ипак, наведено не важи уколико се предузетник, као делатношћу, бави пословима складиштења. Као што сте навели у питању, у складу са чланом 25. Закона о пореском поступку и пореској администрацији неопходно је да складишни простор пријавите Пореској управи јер се ради о просторима у којима се складишти односно смешта добра.

4.5 Пољопривредна задруга

ПИТАЊЕ:

Потребне су нам информације везане за пољопривредне задруге:

- ▶ Од минимално пет чланова, да ли су сви искључиво физичка лица, односно друго правно лице не може бити члан задруге?
- ▶ Да ли носилац пољопривредног газдинства (који није предузетник) може да буде члан пољопривредне задруге?
- ▶ На који начин члан пољопривредног газдинства доказује да се бави пољопривредом (у Закону је то наведено као услов за члана)?

ОДГОВОР:

У складу са чланом 2. Закона о задругама, задруга је правно лице које представља посебан облик организовања **физичких лица** (даље: задругар) која пословањем на задружним принципима остварују своје економске, социјалне, културне и друге интересе и управљају и контролишу пословање задруге. **Значи да задругар може да буде само физичко лице.**

У члану 2. Закона о пољопривреди и руралном развоју дефинисан је појам пољопривредног газдинства и његовог носиоца:

4) пољопривредно газдинство је производна јединица на којој привредно друштво, земљорадничка задруга, установа или друго правно лице, предузетник или пољопривредник обавља пољопривредну производњу;

5) породично пољопривредно газдинство је пољопривредно газдинство на којем физичко лице – пољопривредник, заједно са члановима свог домаћинства, обавља пољопривредну производњу;

6) носилац породичног пољопривредног газдинства јесте физичко лице – пољопривредник и предузетник – које обавља пољопривредну производњу, а уписано је у Регистар пољопривредних газдинстава као носилац породичног пољопривредног газдинства;

8) пољопривредник је носилац или члан породичног пољопривредног газдинства који се искључиво бави пољопривредном производњом.

Пољопривредно газдинство, као такво, није привредни субјект, односно није носилац права и обавеза у правном промету. Оно је само вид организовања пољопривредне производње, док су носиоци права и обавеза правна или физичка лица која ту делатност обављају у оквиру пољопривредног газдинства као производне јединице, односно начина организовања пољопривредне производње. С обзиром на то да пољопривредно газдинство није привредни субјект, не уписује се у Регистар привредних субјеката и не додељује му се ни ПИБ ни матични број. У Регистар привредних субјеката уписују се она правна и физичка лица која обављају пољопривредну делатност у оквиру пољопривредног газдинства, за која је Законом прописано да се региструју у одговарајућем регистру привредних субјеката (правна лица и предузетници) или другом одговарајућем регистру (задруге, установе и сл.), док физичко лице – пољопривредник нема законску обавезу уписа у Регистар. Значи, физичко лице које је носилац породичног пољопривредног газдинства може да буде члан задруге – задругар.

Мишљење Министарства финансија и привреде бр. 011-00- 507/2012-04 б) од 12. 12. 2012. године: „Доказом да је физичко лице обвезник – пољопривредник, носилац или члан породичног пољопривредног газдинства сматра се решење из 2003, односно 2004. године о утврђивању пореске обавезе по основу прихода од пољопривреде и шумарства на катастарски приход, односно извод из Регистра о упису пољопривредног газдинства, односно о активном статусу пољопривредног газдинства (чиме пољопривредно газдинство према трећим лицима доказује активни статус регистрованог пољопривредног газдинства) који издаје Управа за аграрна плаћања.”

ПС

Јелена Драгојловић, самостални саветник у Одсеку за порезе на имовину Министарства финансија

Утврђивање пореза на имовину самоопорезивањем

Обвезници пореза на имовину који воде пословне књиге сами утврђују порез на имовину и исказују га у пореској пријави коју подносе најкасније до 31. марта 2020. године.

Увод

Порез на имовину је изворни приход који припада јединици локалне самоуправе на чијој је територији остварен. Овај порески облик погађа имовину као манифестацију економске моћи обвезника. Порез на имовину утврђује се за календарску годину применом одредаба Закона и подзаконских аката које за потребе утврђивања тог пореза доноси јединица локалне самоуправе. С тим у вези, опорезивање имовине у Републици Србији уређено је следећим прописима:

- ▶ Законом о порезима на имовину („Сл. гласник РС”, бр. бр. 26/01... и 86/19 – даље: Закон),
- ▶ Правилником о обрасцима пореских пријава о утврђеном, односно за утврђивање пореза на имовину („Сл. гласник РС”, број 93/19 – даље: Правилник), као и
- ▶ подзаконским актима које доноси јединица локалне самоуправе, и то:
 - одлуком о стопама пореза на имовину,
 - одлуком о висини стопе амортизације,
 - одлуком о одређивању зона и најопремљеније зоне,
 - актом о утврђивању просечних цена одговарајућих непокретности по зонама,
 - актом о коефицијентима за непокретности у зонама и
 - актом о просечним ценама одговарајућих непокретности на основу којих је за текућу годину утврђена основица пореза на имовину за непокретности обвезника који не води пословне књиге које се налазе у најопремљенијој зони.

Обвезници пореза на имовину који воде пословне књиге сами утврђују порез на имовину и исказују га у пореској пријави коју подносе најкасније до 31. марта 2020. године. Дакле, обвезник пореза на имовину који води пословне књиге порез на имовину утврђује самоопорезивањем. Изузетно, ако се у поступку контроле утврди да обвезник није утврдио пореску обавезу или ју је утврдио нетачно или непотпуно, пореску обавезу решењем ће

утврдити надлежни орган јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази непокретност.

Обвезник пореза на имовину који води пословне књиге је:

- правно лице које води пословне књиге у складу са прописима Републике Србије;
- нерезидентно правно лице – за непокретности за које пореску обавезу испуњава огранак тог лица;
- предузетник који води пословне књиге – за имовину коју је евидентирао у својим пословним књигама, осим предузетника који порез на доходак грађана на приходе од самосталне делатности плаћа на паушално утврђен приход;
- друго лице које води пословне књиге у складу са прописима Републике Србије.

1 Пореска пријава о утврђеном порезу на имовину

За имовину за коју је поднео пореску пријаву у складу са Законом обвезник који води пословне књиге дужан је да до 31. марта сваке следеће пореске године поднесе пореску пријаву са утврђеним порезом за ту годину. Пореска пријава о утврђеном порезу на имовину подноси се на обрасцу ППИ-1, чији саставни део чине обрасци Прилог-1 и Прилог-2 - „Непокретности које су ослобођене плаћања пореза”.

Обвезник који води пословне књиге за имовину за коју је у периоду од 1. јануара до 31. марта пореске године настала пореска обавеза или је дошло до друге промене (нпр. престанак пореске обавезе, почетак односно престанак евидентирања имовине у пословним књигама и сл.) пореску пријаву подноси у оквиру пријаве којом пријављује утврђени порез за пореску годину за све непокретности на територији исте јединице локалне самоуправе или након подношења те пријаве, до 31. марта пореске године.

У случају доцње при плаћању пореза (што подразумева и пропуштање обавезе да се порез плати), обрачунава се и плаћа камата у складу са законом којим је уређен порески поступак и пореска администрације, почев од наредног дана од дана доспелости обавезе за свако тромесечје.

По питању да ли је рок за плаћање пореске обавезе за треће тромесечје 2019. године за непокретност за коју је обвезнику који води пословне књиге настала пореска обавеза по основу пореза на имовину 2. август 2019. године, 14. август 2019. године или је то тридесет дана од настанка пореске обавезе, МФ објавило је Мишљење број: 430-00-00580/2019-04 од 12. новембра 2019. године, у коме је наведено следеће: „За непокретност за коју је обвезнику који води пословне књиге настала пореска обавеза по основу пореза на имовину у трећем тромесечју пореске године, порез за треће тромесечје плаћа у року од 45 дана од дана почетка трећег тромесечја, а ако је рок од настанка пореске обавезе до истека рока за плаћање краћи од 30 дана – у року од 30 дана од дана настанка пореске обавезе. **То значи да за непокретност за коју је обвезнику који води**

пословне књиге пореска обавеза настала дана 2. августа 2019. године, рок за плаћање пореске обавезе за треће тромесечје 2019. године износи 30 дана рачунајући од 2. августа 2019. године.”

Сагласно Мишљењу МФ број 011-00-00606/2015-04 од 20. августа 2015. године, „ако обвезник пореза на имовину који води пословне књиге за непокретност за коју нема право на пореско ослобођење, уз пореску пријаву на обрасцу ППИ-1 поднесе Прилог-2, надлежни орган јединице локалне самоуправе овлашћен је да, након спроведеног поступка контроле, решењем утврди пореску обавезу за ту непокретност у складу са Законом. Такође, ако порески обвезник утврђивање обавезе по основу пореза на имовину изврши нетачно или непотпуно, надлежни орган јединице локалне самоуправе овлашћен је да порез по наведеном основу решењем утврди у складу са Законом. Напомињемо да се у случају кад се у току контроле утврди разлика пореске обавезе, камата обрачунава од дана када је пореску обавезу порески обвезник био дужан да плати (члан 75. став 7. ЗПППА).”

ПС

дипл. екон. Тања Ђелкапић, млађи саветник у Министарству финансија

Општа и посебна ПДВ стопа

За опорезиви промет добара и услуга или увоз добара, у складу са одредбама члана 23. Закона о порезу на додатну вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/04... и 72/19 – даље: Закон о ПДВ-у), прописане су две пореске стопе:

- општа стопа ПДВ-а, која износи 20%;
- посебна стопа ПДВ-а, која износи 10%.

1 Опорезивање по посебној стопи

По посебној стопи ПДВ-а од 10% опорезује се промет добара и услуга или увоз добара, и то:

- 1)** хлеба и других пекарских производа, млека и млечних производа, брашна, шећера, јестивог уља од сунцокрета, кукуруза, уљане репице, соје и маслине, јестиве масноће животињског и биљног порекла и меда;
- 2)** свежег, расхлађеног и смрзнутог воћа, поврћа, меса, укључујући и изнутрице и друге кланичне производе, рибе и јаја;

- 2а)** житарица, сунцокрета, соје, шећерне репе и уљане репице;

- 3)** лекова, укључујући и лекове за употребу у ветерини;

- 4)** ортотичких и протетичких средстава, као и медицинских средстава – производа који се хируршки уграђују у организам;

- 5)** материјала за дијализу;

- 6)** ђубрива, средстава за заштиту биља, семена за репродукцију, садног материјала, компоста са мицелијумом, потпуне и допунске смеше за исхрану стоке и живе стоке;

- 7)** уџбеника и наставних средстава;

- 8)** дневних новина;

- 9)** монографских и серијских публикација;

- 10)** огревног дрвета, укључујући брикете, пелет и друга слична добра од дрвне биомасе;

- 11)** услуге смештаја у угоститељским објектима за смештај у складу са законом којим се уређује туризам;

Министарство финансија у Мишљењу број 430-00-00453/2019-04 од 14. новембра 2019. године, које се односи на примену пореске стопе ПДВ-а на промет услуге чувања пловила, наводи да се „на промет услуге чувања пловних објеката ПДВ обрачунава по општој стопи ПДВ-а од 20% и плаћа у складу са Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04 86/04 – исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18 и 72/19, у даљем тексту: Закон).”

Услуга чувања пловила не сматра се одржавањем приобаља за коју је Законом о ПДВ-у прописано опорезивање по посебној стопи ПДВ-а од 10%.

Превоз путника и њиховог пратећег пртљага

Превозом путника и њиховог пратећег пртљага сматра се превоз путника и њиховог пратећег

пртљага у градском, приградском, међумесном и међународном саобраћају, независно од врсте превозног средства, осим превоза за који је у складу са Законом прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза.

Управљање гробљима и погребне услуге

Управљање гробљима и погребним услугама подразумева одржавање гробаља и објеката који се налазе у склопу гробаља (мртвачнице, капеле и крематоријуми), затим сахрањивање или кремирање и одржавање пасивних гробаља и спомен-обележја, као и превоз посмртних остатака умрлог од места смрти до гробља, односно до објекта који се налази у склопу гробља (мртвачница, капела или крематоријум).

ПС

дипл. екон. Тања Ђелкапић, млађи саветник у Министарству финансија

Промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији

Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/04... и 72/19 – даље: Закон о ПДВ-у) прописана су пореска ослобођења за промет добара и услуга, као и увоз добара који се врши у **складу са одређеним међународним уговорима**, у циљу реализације конкретних пројеката.

Наиме, према одредби члана 24. став 1. тачка 16а) Закона о ПДВ-у, ПДВ се не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком, ако је тим уговором предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза у делу који се финансира добијеним новчаним средствима, осим ако ратификованим међународним уговором није друкчије предвиђено.

Предметно пореско ослобођење може да се оствари по процедури прописаној Правилником о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС”, број 120/12... и 80/19 – даље: Правилник).

Напомињемо да се одредба члана 24. став 1. тачка 16а) Закона не примењује на промет доба-

ра и услуга који се врши у складу са уговорима о кредиту односно зајму, већ искључиво на промет добара и услуга који се врши у складу са одређеним уговорима о донацији које је закључила Република Србија.

Обвезник може да оствари право на пореско ослобођење ако промет добара и услуга непосредно врши:

- 1)** имплементарном партнеру – лицу са којим је закључен уговор о донацији, односно лицу које је ангажовано за спровођење одређеног пројекта на територији Републике Србије од стране лица са којим је закључен уговор о донацији;
- 2)** подимплементарном партнеру – лицу које је ангажовано за спровођење одређеног пројекта на територији Републике Србије од стране имплементарног партнера;
- 3)** кориснику новчаних средстава која су предмет уговора о донацији, ако су та средства од стране даваоца донације или имплементарног партнера непосредно дата кориснику за финансирање одређеног пројекта у Републици Србији, као и кориснику добара или услуга који су предмет уговора о донацији, независно од тога да ли је та

7) вредност промета добара и услуга исказана у предрачуна или другом документу, односно износ новчаних средстава која ће бити авансно уплаћена;

8) потпис овлашћеног лица преносиоца новчаних средстава;

9) број и датум овере од стране Пореске управе.

Пореска управа проверава испуњеност услова за остваривање пореског ослобођења, па ако су ти услови испуњени, оверава потврду о пореском ослобођењу за донације и доставља је преносиоцу новчаних средстава. Предметна потврда доставља се у електронском облику.

Преносилац новчаних средстава доставља пореском дужнику оверену потврду у папирном или електронском облику.

Исказивање података у обрасцу ПОПДВ

У делу 1. обрасца ПОПДВ исказују се подаци о промету добара и услуга за који је одредбама члана 24. Закона о ПДВ-у прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза.

У пољу 1.4 обрасца ПОПДВ исказују се подаци о промету добара и услуга из члана 24. став 1. Закона о ПДВ-у, осим о промету добара и услуга за које је прописано исказивање података у пољу 1.1 и 1.3 наведеног обрасца. Поред тога, у пољу 1.4 исказују се и подаци о промету добара и услуга у вези са АПКИМ (нпр. износ накнаде за услуге превоза добара која се отпремају са територије Републике ван АПКИМ на територију АПКИМ), за који је, у складу са Законом о ПДВ-у, прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, осим података о промету добара за који је прописано исказивање података у пољу 1.2 обрасца ПОПДВ.

С тим у вези, у пољу 1.4 обрасца ПОПДВ исказују се, између осталог, и подаци о износу накнаде за промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком Србијом, ако је тим уговорима предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза у делу који се финансира добијеним новчаним средствима, осим ако ратификованим међународним уговором није друкчије предвиђено (промет из члана 24. став 1. тачка 16а) Закона о ПДВ-у, за који се пореско ослобођење остварује у складу са одредбама чл. 27–29а Правилника).

Пример: Исказивање у ПОПДВ обрасцу

Обвезник ПДВ-а извршио је промет опреме кориснику донације која је добијена на основу уговора о донацији из члана 24. став 1. тачка 16а) Закона о ПДВ-у. Накнада за извршени промет износи 3.700.000 динара. Обвезник поседује потврду о пореском ослобођењу за донације коју је издало овлашћено лице корисника донације, а оверена је од стране Пореске управе – Централне. Обвезник ПДВ-а исказује податак о износу накнаде за извршени промет у пољу 1.4 обрасца ПОПДВ.

1. ПРОМЕТ ДОБАРА И УСЛУГА ЗА КОЈИ ЈЕ ПРОПИСАНО ПОРЕСКО ОСЛОБОЂЕЊЕ СА ПРАВОМ НА ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА		Накнада/ вредност
1.1	Промет добара која се отпремају у иностранство, укључујући и повећање односно смањење накнаде за тај промет	
1.2	Промет добара која се отпремају на територију Аутономне Покрајине Косово и Метохија, укључујући и повећање односно смањење накнаде за тај промет	
1.3	Промет добара која се уносе у слободну зону и промет добара и услуга у слободној зони, укључујући и повећање односно смањење накнаде за тај промет	
1.4	Промет добара и услуга, осим из т. 1.1–1.3, укључујући и повећање односно смањење накнаде за тај промет	3.700.000
1.5	Укупан промет (1.1 + 1.2 + 1.3 + 1.4)	3.700.000
1.6	Промет добара и услуга без накнаде	
1.7	Накнада или део накнаде наплаћен пре извршеног промета (аванс)	

ПС

Кратке теме: ПДВ у грађевинарству

Сервисирање, односно одржавање и поправке клима-уређаја са аспекта ПДВ-а

У складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 – исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18 и 72/19 – даље: Закон о ПДВ-у) за промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ-а врши другом обвезнику ПДВ-а, односно лицу из члана 9. став 1. Закона о ПДВ-у, обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ-а има обвезник ПДВ-а – прималац добара и услуга као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у.

Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС”, број 86/15 – даље: Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у, сматра добрима и услугама из области грађевинарства.

Сагласно наведеном, када обвезник ПДВ-а другом обвезнику ПДВ-а врши постављање (испоруку са монтажом) инсталација за функционисање система за климатизацију, укључујући и уређаје који чине систем за климатизацију, обвезник ПДВ-а врши промет добара из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у, за који је порески дужник обвезник ПДВ-а – прималац добара, с обзиром на то да је реч о активностима из групе 43.22 – Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 12) Правилника. С тим у вези, одржавање и поправке предметних добара, са изузетком оних која се сматрају апаратима за домаћинство, такође се сматрају активностима из групе 43.22 – Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 12) Правилника.

Напомињемо да се сервисирање, односно одржавање и поправке клима-уређаја који се сматрају апаратима за домаћинство сврставају у активности из групе 95.22 Класификације делатности, што значи да је за промет тих услуга порески дужник обвезник ПДВ-а који врши дати

промет, с обзиром на то да се предметни промет не сматра прометом из области грађевинарства.

Важан критеријум када је у питању одређење да ли су сервисирање, односно одржавање и поправке клима-уређаја промет из области грађевинарства, јесте да ли се сервисирање, односно одржавање и поправка врше на клима-уређајима који се сматрају апаратима за домаћинство или не.

Према томе, сервисирање, односно одржавање и поправке централних клима-уређаја (клима-уређаја који се не сматрају апаратима за домаћинство) сматрају се прометом из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у.

У вези са наведеним Министарство финансија објавило је Мишљење број 011-00-01001/2019-04 од 13. јануара 2020. године, које се односи на питање да ли је реч о промету из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона о ПДВ-у у случају када обвезник ПДВ-а другом обвезнику ПДВ-а врши одржавање и поправку централних клима-уређаја, у коме је навело следеће: „Када обвезник ПДВ-а другом обвезнику ПДВ-а врши постављање (испоруку са монтажом) инсталација за функционисање система за климатизацију, укључујући и уређаје који чине систем за климатизацију, обвезник ПДВ-а врши промет добара из области грађевинарства из члана 10. став 2. тачка 3) Закона, за који је порески дужник обвезник ПДВ-а – прималац добара, с обзиром на то да је реч о активностима из групе 43.22 – Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 12) Правилника. Такође, одржавање и поправке предметних добара, са изузетком оних који се сматрају апаратима за домаћинство, сматрају се активностима из групе 43.22 – Постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система Класификације делатности, која је наведена у члану 2. став 1. тачка 12) Правилника. С тим у вези, прометом из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра се одржавање и поправка централних клима-уређаја.”

Кратке теме: Питања претплатника из области пореза

1 Исказивање података у обрасцу ПОПДВ

1.1 Камата која се обрачунава полугодишње ПИТАЊЕ:

Користимо дугорочни кредит, а отплата се врши полугодишње (14. 6. и 14. 12). Банка не шаље обрачун камате, а имамо план отплате по коме вршимо плаћање анuitета. Значи, 14. 6. 2019. године плаћамо камату за период од 14. 12. 2018. године до 13. 6. 2019. године, а 14. 12. 2019. године плаћамо камату за период од 14. 6. до 13. 12. 2019. Како и када се наведена камата уноси у образац ПОПДВ?

ОДГОВОР:

Податак о каматама уноси се у пореском периоду у ком је промет извршен. У случају полугодишњег обрачуна камате, промет ове услуге сматра се извршеним завршетком периода обрачуна.

У случају да се ради о кредиту добијеном од кредитора у земљи, унос се врши на позицију 8в.2. Ако је кредит добијен од кредитора из иностранства, унос се врши на позицију 8д.1.

Камату која је обрачуната за период од 14. 12. претходне године до 13. 6. текуће године уносите у ПОПДВ образац за месец јун. Камату која је обрачуната за период од 14. 6. до 13. 12. текуће године уносите у ПОПДВ образац за месец децембар.

И у случају да кредитор не издаје обрачун камате, а поседујете план отплате кредита у којем је камата обрачуната на полугодишњем нивоу, податак уносите у месец у коме је извршен промет (као што је горе наведено), без обзира на то када ћете је платити. Дакле, и план отплате сматра се документом којим се доказује пословна промена.

1.2 Примљене субвенције и подстицаји

ПИТАЊЕ:

Пољопривредно газдинство је у систему ПДВ-а од 1. 10. 2019. године. На основу Решења Управе за аграрна плаћања од 4. 7. 2019. године примило је уплату 10. 10. 2019. године из буџета, по основу подстицаја у сточарству, за квалитетне приплодне краве за 2018. годину. Да ли ова уплата треба да се евидентира у ПОПДВ обрасцу? Такође, газдинство је примило уплату на име субвенционисане камате

на кредит који је подигло у банци. Да ли та уплата треба да се евидентира у ПОПДВ обрасцу?

ОДГОВОР:

Када је субвенција добијена по основу уговора о финансирању, а не сматра се накнадом за промет добара (да сте дужни даваоцу субвенције да извршите промет добара или услуга), не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ-а. Подаци о износу ових новчаних средстава не исказују се у обрасцу ПОПДВ.

Исто тако, субвенција или подстицај из области пољопривреде који се додељују у циљу подршке руралном развоју или друге програмске политике, не представљају накнаду за промет. На износ тих средстава не обрачунава се и не плаћа ПДВ, а исти се не урачунава у укупан промет добара и услуга обвезника ПДВ-а – пољопривредника. Подаци о износу ових новчаних средстава не исказују се у обрасцу ПОПДВ.

Детаљније о пореском третману субвенција и подстицаја можете прочитати у броју 9/2019, стр. 91.

1.3 Таксе које имају карактер накнаде за услугу

ПИТАЊЕ:

Да ли се у ПОПДВ образац и у која поља уносе следеће таксе које предузетник ауто-превозник плаћа са рачуна фирме, при чему нема никакве рачуне:

- ▶ такса на буџет – такса за дозволу за рад за Министарство саобраћаја (уплата јавних прихода);
- ▶ такса Агенцији за безбедност саобраћаја (трошкови израде картице);
- ▶ такса АМСС – трошкови у вези са обрадом захтева за израду картица;
- ▶ такса МУП-у (регистрација возила);
- ▶ такса Заводу за издавање новца (регистарске налепнице);
- ▶ комунална такса (регистрација).

ОДГОВОР:

У обрасцу ПОПДВ не исказују се накнаде које су исказане у примљеном рачуну, али имају карактер

Налогом за контролу одређују се, поред осталог, и период контроле и предмет контроле – јавни приход за који ће се у поступку контроле утврђивати да ли је утврђиван или не, а ако је утврђиван, да ли је тачно и правилно утврђиван.

Правоснажност пореског решења значи његову правну непроменљивост. Међутим, правоснажност решења није апсолутна. Наиме, могуће је да се по правоснажности решења нпр. сазна за нове чињенице или да се нађе или стекне могућност да се изведу нови докази, који би сами или у вези са

већ изведеним и изведеним доказима могли да доведу до друкчијег решења да су те чињенице, односно докази били изнесени у ранијем поступку.

У овом случају, сходно одредби члана 176. тачка 1) ЗУП-а, допуштено је да се понови поступак контроле окончан коначним пореским решењем. Понављање поступка може да тражи порески обвезник (странка), **а порески орган који је донео решење којим је поступак завршен може да покрене понављање поступка по службеној дужности на начин и по поступку прописаним ЗУП-ом.** **ПС**

Електронско издање **ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ**

ПРОПИСИ.НЕТ је електронско издање које се налази на интернет страници **www.propisi.net** и садржи преко 250.000 докумената: прописе, судску праксу, службена мишљења надлежних министарстава, моделе уговора и обрасце из свих области, као и коментаре прописа врхунских стручњака, при чему су сва наведена документа међусобно повезана.

ЗАШТО СЕ ПРЕТПЛАТИТИ БАШ НА ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих скраћеница и синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, примерима из судске праксе, правним мишљењима и стручним коментарима, као и другим документима из области које сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилицу или латиници.
- Зато што једним кликом могу да се ископирају текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.
- Зато што се приликом претраживања појмова нуде могући резултати.

За препоруку и даље информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Биљана Бауцал Рајић, самостални саветник у Одсеку за порез на доходак грађана и доприносе за социјално осигурање Министарства финансија

Запошљавање квалификованих новозапослених лица

Један од циљева измена и допуна Закона о порезу на доходак грађана и Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање јесте подстицање запошљавања кроз увођење неколико подстицаја, при чему је један од њих олакшица за послодавце који запосле квалификовано новозапослено лице.

Увод

Чланом 21ж Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. 24/01... и 86/19 – даље: **Закон о порезу**) и чланом 45ђ Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС”, бр. 84/04... и 86/19 – даље: **Закон о доприносима**) прописано је да се **послодавац** који заснује радни однос са лицем које се сматра квалификованим новозапосленим лицем **ослобађа обавезе плаћања** обрачунатог и обустављеног пореза из зараде новозапосленог лица и доприноса за пензијско и инвалидско осигурање (на терет запосленог и на терет послодавца) за зараду исплаћену закључно са 31. децембром 2022. године. Значи, право на олакшицу послодавац може да оствари за зараду квалификованог новозапосленог лица која је исплаћена закључно са 31. децембром 2022. године, независно од тога за који месец се током периода коришћења олакшица зараде исплаћује.

1 Послодавац који има право на коришћење олакшице

Послодавац је правно или физичко лице које у било ком тренутку у периоду од 1. јануара 2020. до 31. децембра 2022. године са квалификованим новозапосленим лицем закључи уговор о раду у складу са законом којим се уређују радни односи, при чему је квалификовано новозапослено лице пријавио на обавезно социјално осигурање у Централном регистру обавезног социјалног осигурања.

Олакшицу може да оствари и послодавац који започне обављање делатности после 31. децембра 2019. године (члан 21ж став 6. Закона о порезу и члан 45ђ став 6. Закона о доприносима).

Према томе, новоосновано привредно друштво у 2020. години може да оствари право на коришћење

ње олакшице по основу заснивања радног односа са квалификованим новозапосленим лицем.

Послодавац који за одређено лице користи било коју врсту подстицаја који су уређени одговарајућим законом, по основу заснивања радног односа са тим лицем нема право да за њега оствари ослобођење. На пример, ако је послодавац по основу запошљавања новог лица остварио од Националне службе за запошљавање субвенцију, неће имати право на коришћење олакшице за запошљавање квалификованог новозапосленог лица.

Ослобођење од плаћања пореза и доприноса за ПИО по основу запошљавања квалификованог новозапосленог лица не могу да остваре државни органи и организације, јавне агенције, јавна предузећа, јавне службе и други директни или индиректни буџетски корисници, односно корисници јавних средстава.

2 Квалификовано новозапослено лице

Одредбама члана 21ж ст. 3. и 4. Закона о порезу и члана 45ђ ст. 3. и 4. Закона о доприносима прописана су два временска периода која су од значаја за стицање услова да се новозапослено лице сматра квалификованим.

Пре свега, за разумевање одредаба којима се уређују услови за стицање статуса квалификованог новозапосленог лица указујемо на одредбе Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Сл. гласник РС”, бр. 34/03... и 86/19 – даље: **Закон о ПИО**) које су од значаја за боље разумевање статуса осигураника.

Према члану 11. Закона о ПИО, **осигураници запослени су:**

уговора о привременим и повременим пословима, по основу уговора о делу и другим уговорима ван радног односа.

5 Висина ослобођења

Послодавац се, сагласно одредбама члана 21ж став 9. Закона о порезу и члана 45ђ став 9. Закона о доприносима, **ослобађа** обавезе плаћања пореза и доприноса за ПИО за зараде квалификованог новозапосленог лица на следећи начин:

- ▶ 70% пореза и 100% доприноса за ПИО за зараде исплаћене у 2020. години,
- ▶ 65% пореза и 95% доприноса за ПИО за зараде исплаћене у 2021. години,
- ▶ 60% пореза и 85% доприноса за ПИО за зараде исплаћене у 2022. години.

Ослобођење се односи само на допринос за ПИО, што значи да се допринос за обавезно здравствено осигурање и допринос за осигурање за случај незапослености плаћају у целости.

Доприноси за ПИО за квалификовано новозапослено лице за које се остварује право на ослобођење од плаћања доприноса плаћају се из буџета Републике.

Преглед ослобођења од плаћања пореза и доприноса за ПИО по годинама:

Ред. бр.	Порез/доприноси	2020. година	2021. година	2022. година
1.	Порез на зараде	70%	65%	60%
2.	Допринос за ПИО на терет запосленог	100%	95%	85%
3.	Допринос за ПИО на терет послодавца	100%	95%	85%

Процедура која се односи на плаћање доприноса за ПИО према одредбама члана 45ђ Закона о доприносима **биће прописана подзаконским актом**, који ће бити донет у року од сто двадесет дана од дана ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана и Закона о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање (оба закона ступила су на снагу 16. децембра 2019. године).

ПС

Биљана Бауцал Рајић, самостални саветник у Одсеку за порез на доходак грађана и доприносе за социјално осигурање Министарства финансија

Измене у паушалном опорезивању предузетника

Законом о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, број 86/19), који је ступио на снагу 14. децембра 2019. године, извршене су измене и допуне у делу који се односи на паушално опорезивање обвезника пореза на приходе од самосталне делатности. Одредбе овог закона којима се уређује паушално опорезивање примењиваће се за утврђивање пореза на паушално утврђен приход почев од 2020. године.

1 Најважније законске измене које се односе на паушално опорезивање

У вези са паушалним опорезивањем прихода по основу обављања самосталне делатности предложене су измене у чл. 40, 41, 42. и 94. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. 24/01... и 86/19 – даље: **Закон**).

1.1 Делатности које могу да буду паушално опорезоване

Према члану 40. став 2. тачка 1) Закона, **право на паушално опорезивање не може да се призна обвезнику који обавља делатност из области рекламирања и истраживања тржишта.**

Овом изменом право на паушално опорезивање признаје се обвезнику који обавља делатност из области рачуноводствених, књиговодствених и ревизорских послова, као и послова пореског саветовања. Према томе, обвезници који обављају наведене делатности добиће

фицијент делатности за 2020, 2021. и 2022. годину утврђује се у износу коефицијента делатности који је утврђен за 2023. и наредне године.

Предузетнику паушалцу који, након прекида обављања делатности од најкасније 2017. године, подноси пријаву за наставак обављања делатности, основица се утврђује тако што се ограничење повећања основице од 10% примењује на последњи износ основице који је утврђен пре прекида обављања делатности. Полазна основица формира се на нивоу последње познате и утврђене пореске основице, увећане максимално за 10%, у циљу подстицања наставка обављања делатности предузетника.

Напомињемо да на Порталу Пореске управе (<https://eporezi.purs.gov.rs/kalkulator-pausalnog-poreza-i-doprinosa.html>) сви

обвезници који су у режиму паушалног опорезивања могу да израчунају пореске обавезе за четири године унапред. Калкулатор паушалног пореза и доприноса креиран је према формули за утврђивање висине пореза и доприноса из нове уредбе.

Практично, уносом елемената од значаја за утврђивање пореске обавезе физичком лицу – будућем предузетнику паушалцу доставља се информација о износу пореске обавезе у случају отпочињања обављања предузетничке делатности. На овај начин физичко лице ће, пре него што се региструје, моћи да израчуна колика ће му бити висина пореске обавезе, што до сада није било могуће.

Мр Жељко Албанезе

Издаци послодаваца за исплату појединих врста накнада за рад

За обављање послова из или ван своје делатности послодавци могу да ангажују радну снагу по два основа: по основу радног односа и по основу уговорног рада ван радног односа. Послодавац самостално одлучује каква му је квалификациона структура радника потребна и на који начин ће они обављати те послове – као запослени или ван запослења, путем уговора о раду, уговора о делу или уговора о повременом послу и сл. При избору за један од наведених начина ангажовања радника накнаде које им се плаћају за рад, заједно са припадајућим пореским обавезама, представљају важну компоненту пословних расхода. Из тих могућности такође произлази и актуелно питање које је пореско оптерећење на сваки динар накнаде за рад у радном односу и ван радног односа.

Увод

У чланку ће се утврдити и упоредити **колико послодавца кошта** редован рад (исплаћен кроз зараду и пратеће пореске обавезе) и рад по неком од уговорних односа (исказан кроз накнаду за рад и пореске обавезе) у **2020. години**. Наравно, уз ово треба имати у виду и пратеће законске одредбе које регулишу под којим условима уговорни рад може да се успостави, ко може да га обавља, шта сем новчане накнаде тај рад доноси извршиоцу, који послови могу да се обављају по уговорном односу, колико дуго такав рад може да се обавља итд.

1 Трошкови исплате зарада запосленима

Зарада је уставна и законска категорија која се запосленом обрачунава на основу вредности посла који обавља, временаведеног на раду и оствареног радног учинка. На обрачунату зараду послодавац мора да обрачуна следеће укупне пореске обавезе:

- 1) порез по пропорционалној стопи од 10% на бруто износ зараде, по умањењу за пореску олакшицу од 16.300 динара;
- 2) доприносе за социјално осигурање (пензијско-инвалидско, здравствено и осигурање од неза-

нисаног лица треба издвојити 47 динара пореских обавеза.

5) На 100 динара накнаде за рад по уговору о привремено-повременом обављању послова члана задруге млађег од двадесет шест година на школовању треба издвојити 17 динара пореских обавеза по основу рада, односно 29 динара укупних обавеза.

6) На 100 динара накнаде за рад по уговору о привремено-повременом обављању послова члана задруге који има више од двадесет шест година треба издвојити 66 динара пореских обавеза по основу рада, односно 78 динара укупних обавеза.

7) На 100 динара накнаде за рад по ауторском уговору треба издвојити:

а) Од 30 до 43 динара пореских обавеза, ако послодавац плаћа порез и допринос за ПИО извршиоцу, за нормиране трошкове од 34 до 50%;

б) Од 39 до 58 динара пореских обавеза, ако послодавац плаћа порез и доприносе за ПИО и здравствено осигурање извршиоцу, за нормиране трошкове од 34 до 50%.

8) На 100 динара накнаде по уговору о допунском раду – на 100 динара нето исплате послодавац има 57 динара пореских обавеза.

9) На 100 динара накнаде за рад по уговору о раду ван просторија послодавца треба да издвоји од 56 до око 64 динара пореских обавеза, у зависности од висине зараде.

ПС

Мр Жељко Албанезе

Извршење ради намирења новчаних потраживања у складу са иновираним ЗИО-ом

Са 1. јануаром 2020. године почела је примена иновираног Закона о извршењу и обезбеђењу („Сл. гласник РС” бр. 106/2015, 106/2016 – аутентично тумачење, 113/18 – аутентично тумачење и 54/2019 – даље: Закон), тако да ћемо у овом тексту пажњу посветити важећој регулативи поступака извршења ради намирења новчаних потраживања.

Увод

Приступајући овој теми, потребно је да се најпре дефинишу појмови који су најчешће употребљавани у тексту:

1) **потраживање** означава право извршног повериоца да захтева од извршног дужника одређено давање, чињење, нечињење или трпљење;

2) **извршни поверилац** означава лице чије се потраживање намирује у извршном поступку;

3) **извршни дужник** означава лице у односу на које се потраживање намирује у извршном поступку;

4) **решење о извршењу** означава решење суда или јавног извршитеља којим се усваја предлог за извршење на основу извршне исправе или веродостојне исправе;

5) **извршне исправе** су, између осталог, и извршна судска одлука, извршна одлука донета у прекршајном или управном поступку, извод из Регистра залога и извод из Регистра финансијског лизинга,

уговор о хипотеци и заложна изјава, јавнобележничке исправе које имају снагу извршне исправе, исправа која је овим или другим законом одређена као извршна исправа;

б) **веродостојне исправе** су, између осталог, и меница и чек домаћег или страног лица, извод из Централног регистра хартија од вредности о стању на рачуну, рачун домаћег или страног лица, извод из пословних књига о извршеним комуналним или сродним услугама, јавна исправа која ствара извршиву новчану обавезу, банкарска гаранција и акредитив.

С обзиром на бројне новине у законском тексту који је овде предмет разматрања, извршили смо следеће означавање:

► изразом „измењени члан” означили смо члан који је потпуно замењен;

► изразом „иновирани члан” означили смо члан који је измењен и допуњен;

► изразом „нови члан” означили смо члан који је као нов унет у Закон од 1. 1. 2020. године.

шитеља којем се подноси предлог за добровољно намирење новчаног потраживања насталог из комуналних услуга и сродних делатности, предлог за извршење на основу веродостојне и извршне исправе ради намирења новчаног потраживања

насталог из комуналних услуга и сродних делатности и предлог за извршење у којем је као извршни дужник назначен директни или индиректни корисник буџетских средстава („Сл. гласник РС” бр. 2/2020).

Мр Жељко Албанезе

Порески третман уплата запосленима у добровољне пензијске фондове

Увод

Према члану 41. Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима („Сл. гласник РС”, бр. 85/2005 и 31/2011 – даље: Закон), уплату доприноса за добровољно пензијско осигурање може да врши:

- 1) физичко лице или друго физичко, односно правно лице за рачун физичког лица;
- 2) послодавац у своје име и за рачун запосленог, односно члана синдиката, у складу са пензијским планом (на пример, када привредно друштво уплаћује из својих средстава допринос за рачун запослених) и
- 3) послодавац у име и за рачун запосленог, у складу са уговором о чланству између члана добровољног пензијског фонда и друштва за управљање тим фондом (на пример, када запослени достави уговор о осигурању послодавцу да из његове зараде врши уплату).

У свим наведеним случајевима ради се о **уплати добровољног додатног пензијског осигурања**, при чему се износ уплате прецизира уговором о чланству у конкретном добровољном пензијском фонду у циљу будућих већих права запослених из пензијско-инвалидског осигурања.

Порески третман уплата за добровољно пензијско осигурање уређен је Законом о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. 24/2001... и 86/2019 – даље: Закон о порезу) и Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС”, бр. 84/2004... и 86/2019 – даље: Закон о доприносима). Конкретно:

- 1) према члану 14б став 2. тачка 2) и члану 21а став 2. тачка 2) Закона о порезу, зарадом се не сматра премија за добровољно додатно пензијско осигурање, односно пензијски допринос у добровољни пензијски фонд, које послодавац плаћа за запосле-

не – осигуранике, односно за запослене – чланове добровољног пензијског фонда, до износа који је ослобођен од плаћања доприноса, сагласно закону којим се уређује обавезно социјално осигурање, при чему се порез не плаћа на премију за пензијски допринос у добровољни пензијски фонд који послодавац обуставља и плаћа из зараде запосленог – члана добровољног пензијског фонда, до износа од **5.984,00 динара месечно (од 1. фебруара 2020. године);**

- 2) према члану 13. став 3. Закона о доприносима, не плаћају се доприноси на премију за добровољно додатно пензијско осигурање, односно на пензијски допринос у добровољни пензијски фонд који послодавац плаћа на терет сопствених средстава за запослене, **до износа од 5.984,00 динара месечно (од 1. фебруара 2020. године).**

Може се приметити да порески третман доприноса у добровољни пензијски фонд зависи од тога ко плаћа осигурање – послодавац или сам запослени. Зато ће у наставку бити размотрена методологија могућих случајева уплате премија у добровољни пензијски фонд, и то:

- 1) када добровољно осигурање послодавац плаћа из својих средстава за запослене и
- 2) када добровољно осигурање послодавац обуставља и плаћа из зараде запосленог (што значи да то осигурање у ствари плаћа сам запослени).

1 Добровољно додатно пензијско осигурање које запослени плаћа из своје зараде

Запослени може да одлучи да додатно пензијско осигурање сам плаћа, уз писмено овлашћење послодавцу да му уговорени износ месечне уплате у добровољни пензијски фонд обуставља од зараде.

3 Добровољно додатно пензијско осигурање које послодавац из својих средстава плаћа у своје име, а за рачун запослених – ИЗНАД НЕОПОРЕЗИВОГ ИЗНОСА

Могло се видети да се на износ премије за добровољно додатно пензијско-инвалидско осигурање до 5.984,00 динара месечно не обрачунавају никакве пореске обавезе. Међутим, ако послодавац запосленима уплаћује допринос у добровољни пензијски фонд изнад неопорезованог износа, који до 31. јануара 2021. године износи 5.984,00 динара, на нето износ ове премије који прелази 5.984,00 динара месечно обрачунава се:

- ▶ порез на зараде по стопи од 10% и
- ▶ доприноси за обавезно социјално осигурање по збирној стопи од 19,9% (14 + 5,15 + 0,75), при чему се нето износ премије изнад 5.984 динара преводи у бруто путем формуле: Бруто = (Нето : 0,701).

На пример, ако послодавац плаћа за запосленог премију додатног добровољног осигурања у износу од 8.000 динара месечно, у том случају:

- ▶ до 5.984 динара не плаћа порез ни доприносе, а
- ▶ нето износ од 2.016 динара (8.000 - 5.984) представља остало примање запосленог са карактером зараде, које се сабира са редовном бруто зарадом запосленог, па се на тај збир плаћају укупни порез и доприноси.

У наредној табели приказан је обрачун пореза и доприноса на укупна примања запосленог којем, осим зараде од 80.000 динара за конкретни месец, послодавац из својих средстава уплаћује још и месечну премију у добровољни пензијски фонд од 8.000 динара:

Ред. бр.	ОПИС	Износ
1.	Бруто зарада запосленог по основу обављеног рада и времена проведеног на раду	80.000,00
2.	Нето износ премије добровољног додатног осигурања које за запосленог плаћа послодавац из својих средстава	8.000,00
3.	Износ премије добровољног осигурања на који се не плаћају порез и доприноси	5.984,00
4.	Износ премије добровољног осигурања на који се плаћају порез и доприноси (ред. бр. 2 - ред. бр. 3)	2.016,00
5.	Бруто износ премије изнад неопорезивог износа (2.016 : 0,701)	2.875,89
6.	Укупна бруто зарада – увећана за износ премије на коју се плаћају пореске обавезе (ред. бр. 1 + ред. бр. 5)	82.875,89
7.	Пореско ослобођење на зараде	16.300,00
8.	Порез (ред. бр. 6 - ред. бр. 7) × 10%	6.657,59
9.	Доприноси на терет запосленог (ред. бр. 6 × 19,9%)	16.492,30
10.	Доприноси на терет послодавца (ред. бр. 6 × 16,65%)	13.798,84
11.	Нето примање заједно са износом премије на коју су плаћени порез и доприноси (ред. бр. 6 - ред. бр. 8 - ред. бр. 9)	59.726,00
12.	Нето зарада запосленог за исплату (ред. бр. 11 - ред. бр. 4)	57.710,00
13.	Нето износ премије коју за запосленог плаћа послодавац из својих средстава	8.000,00
14.	Укупан трошак послодавца (ред. бр. 6 + ред. бр. 10)	96.674,73

Пошто је у овом примеру послодавац платио премију додатног доприноса за запосленог, значи да ту уплату није извршио умањивањем његове зараде по основу рада и резултата рада, већ додавањем поменуте премије на остварену зараду запосленог. Наиме, нето зарада запосленог износи 57.710,00 динара и даје полазну бруто зараду од 80.000 динара ((57.710,00 - 1.630) : 0,701). Ту зараду запослени је и добио „на руке”, а ради обрачуна пореских обавеза она је увећана за износ плаћене премије. На тај начин поштован је принцип да уплаћена премија терети средства послодавца и не утиче на нето примања запосленог.

Мр Жељко Албанезе

Извештавање о извршењу расхода за плате у буџетима локалне власти у 2020. години

Према члану 43. став 1. Закона о буџету Републике Србије за 2020. годину („Сл. гласник РС” бр. 84/2019 – даље: Закон), локална власт у 2020. години може да планира укупна средства потребна за исплату плата запослених које се финансирају из буџета локалне власти, полазећи од:

- 1) нивоа плата исплаћених за септембар 2019. године и
- 2) увећања плата за 2020. годину утврђеног чланом 27е Закона о буџетском систему (објављеном у „Службеном гласнику РС” бр. 72/2019), које износи:

плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Сл. гласник РС” бр. 116/2014), код корисника буџета на економској класификацији 465;

5) у колону 6 уноси се податак о извршеним расходима за плате код корисника буџета у месецу за који се подноси извештај на економској класификацији 411;

6) у колону 7 уноси се податак о извршеним расходима за плате код корисника буџета у месецу за који се подноси извештај на економској класификацији 412;

7) у колону 8 не уносе се подаци, већ она аутоматски даје збир износа из колона 6 и 7;

8) у колону 9 уноси се податак о извршеним средствима за плате у 2020. години, насталим по основу умањења у складу са одредбама Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, код корисника буџета на економској класификацији 465.

У колоне 2–9 износи се уносе у динарима.

У **Образац ПЛ-2** подаци се уносе према групама, односно категоријама корисника буџета, који су наведени у колони 1, под ред. бр. 1–7, на следећи начин:

1) у колону 2 уноси се податак о броју изабраних лица код корисника буџета чије се плате финансирају из извора 01 у месецу за који се достављају подаци;

2) у колону 3 уноси се податак о броју именованих и постављених лица код корисника буџета чије се плате финансирају из извора 01 у месецу за који се достављају подаци;

3) у колоне 4–8 уносе се подаци о броју запослених на неодређено време код корисника буџета, и то посебно по изворима прихода из којих су се финансирале њихове плате у месецу за који се достављају подаци, с тим што се у колону 4 уносе подаци о броју запослених на неодређено време чије су се плате у потпуности или делимично финансирале из извора 01 – Приходи из буџета, док се у колоне 5–8 уноси број запослених на неодређено време чије су се плате у целини финансирале из осталих извора прихода у месецу за који се достављају подаци;

4) у колоне 9–13 уносе се подаци о броју запослених на одређено време код корисника буџета, и то посебно по изворима прихода из којих су се финан-

сирале њихове плате у месецу за који се достављају подаци, с тим што се у колону 9 уносе подаци о броју запослених на одређено време чије су се плате у потпуности или делимично финансирале из извора 01 – Приходи из буџета, а у колоне 10–13 подаци о броју запослених на одређено време чије су се плате у целини финансирале из осталих извора прихода у месецу за који се достављају подаци, при чему се податак о броју запослених на одређено време код корисника буџета наводи без запослених на одређено време који се ангажују ради замене одсутног запосленог (због боловања и др.);

5) у колону 14 не уносе се подаци, већ она аутоматски даје збир броја запослених из колона 2–13;

6) у колоне 15 и 16 уносе се ознаке првог и последњег дела плате исплаћеног у извештајном периоду (нпр. од: I део за јануар до: I део за фебруар), али у случају када је у извештајном периоду исплаћен само један део плате, ознака тог дела уноси се у колону 15, док се у колону 16 уписује црта. У случају кад су одређени подаци наведени у колонама 15 и 16 различити за поједине кориснике буџета у оквиру група, односно категорија наведених у колони 1, под ред. бр. 1–7, подаци се дају на основу претежног стања за групу, односно категорију.

Градови достављају консолидоване извештаје на обрасцима ПЛ-1 и ПЛ-2 за плате корисника средстава буџета града и буџета градских општина.

3 Остале одредбе Правилника

Попуњени обрасци ПЛ-1 и ПЛ-2 достављају се, у складу са Правилником, до 15. у месецу за претходни месец.

У **електронском облику наведени обрасци преузимају се са сајта Министарства финансија**, а након попуњавања достављају се том министарству у писаној форми и електронским путем на адресу jls@mfin.gov.rs.

Образац 4 – „Плате и број запослених код корисника буџетских средстава јединице локалне самоуправе”, прописан Правилником о садржају и начину финансијског извештавања о планираним и оствареним приходима и примањима и планираним и извршеним расходима и издацима јединица локалне самоуправе („Сл. гласник РС” бр. 79/2011), неће се достављати за средства за плате планирана и извршена у 2020. години, за која се подаци достављају у складу са Правилником.

ПС

Мр Јован Чанак

Консолидовање годишњих финансијских извештаја за 2019. годину код корисника јавних средстава који примењују Контни план за буџетски систем

У коментару је дат осврт на законске прописе који уређују консолидовање финансијских извештаја за јавни сектор према одредбама Закона о буџетском систему и његовим подзаконским актима, затим на поступак консолидације финансијских извештаја директних корисника буџетских средстава на нивоу Републике и на нивоу јединица локалне власти, као и на кориснике средстава Републичког фонда за здравствено осигурање. Осим тога, биће речи и о неким специфичностима које се јављају приликом састављања консолидованог годишњег финансијског извештаја директних корисника средстава буџета Републике, као и о дилемама индиректних буџетских корисника приликом попуњавања (уноса података) обрасца 5 – Извештај о извршењу буџета.

1 Законска регулатива

Састављање и подношење консолидованих годишњих извештаја за 2019. годину корисника јавних средстава који примењују Контни план за буџетски систем спроводи се применом следећих прописа:

- ▶ Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС”, бр. 54/ 2009... 72/2019 – даље: **Закон**);
- ▶ Уредбе о буџетском рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 125/2003 и 12/2006 – даље: **Уредба**);
- ▶ Правилника о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем („Сл. гласник РС”, 16/2016... 84/2019 – даље: **Контни план за буџетски систем**);
- ▶ Правилника о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова („Сл. гласник РС”, бр. 18/2015 и 104/2018 – даље: **Правилник о финансијским извештајима**);
- ▶ Закона о буџету Републике Србије за 2019. годину („Сл. гласник РС”, бр. 95/2018 и 72/2019) и
- ▶ одлука о буџету локалне власти за 2019. годину.

У наставку текста предмет разматрања биће наведени законски прописи, и то одредбе које дефинишу поступак састављања и достављања консолидованих годишњих финансијских извештаја, а затим ће бити указано на одређене неусклађености између Закона и његових подзаконских аката.

1.1 Закон о буџетском систему

Сходно члану 2. т. 26) Закона, под консолидацијом се подразумева исказивање прихода и примања и расхода и издатака више међусобно повезаних буџета и ванбуџетских фондова, као да се ради о јединственом субјекту. Да би се избегло двоструко рачунање, консолидацијом се искључују међусобни трансфери између истих, као и између различитих нивоа власти.

На основу овог члана може да се закључи да се консолидација финансијских извештаја врши на више нивоа, и то на нивоу:

- ▶ јединица локалне самоуправе,
- ▶ града, односно Града Београда,
- ▶ Републичког фонда за здравствено осигурање и
- ▶ Републике Србије.

Ко су обвезници састављања консолидованих годишњих извештаја о извршењу буџета, односно консолидованих годишњих извештаја о извршењу финансијског плана, прописано је чланом 78. Закона. То су:

1. директни корисници средстава буџета Републике Србије,
2. Високи савет судства, односно Државно веће тужилаца,
3. Републички фонд за здравствено осигурање,
4. Министарство финансија и
5. директни корисници средстава буџета локалне власти.

здравствено осигурање. Такав извештај не значи да је у питању прост збир свих билансних позиција директног и индиректних корисника средстава буџета, већ консолидовани извештај у ком се искључује дуплирање позиција на страни прихода и примања и на страни расхода и издатака. Предмет консолидовања, укратко речено, само су оне ставке

на приходној и расходној страни за које је предвиђен извор 01 – *Приходи из буџета*. Остале ставке на страни прихода и примања и на страни расхода и издатака, где су предвиђени други извори финансирања, не искључују се у консолидовању, већ се преузимају из обрасца 5 индиректних корисника у образац 5 директног корисника.

Мр Јован Чанак

Отварање почетног стања за 2020. годину у пословним књигама корисника јавних средстава који примењују Контни план за буџетски систем

Увод

Уважавајући начело неограниченог пословног деловања (*going concern princip*) и с тим у вези настављање континуитета рачуноводственог евидентирања пословних трансакција, корисници јавних средстава (корисници буџетских средстава, корисници средстава организација обавезног социјалног осигурања и други корисници јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора – даље: КЈС) **обавезни су да на дан 1. 1. 2020. године** у главној књизи **отворе почетно стање**. Почетно стање отвара се на основу података из закључних салда на контима имовине, обавеза и капитала, исказаних на 31. 12. 2019. године у главној књизи и аналитичком прометном бруто билансу.

Подсећамо на то да су након затварања субаналитичких конта у рачуноводственим евиденцијама на крају 2019. године (образац 1: Биланс стања) остала стања конта следећих класа:

- ▶ 000000 – Нефинансијска имовина;
- ▶ 100000 – Финансијска имовина;
- ▶ 200000 – Обавезе и
- ▶ 300000 – Извори кайиџала, утврђивање резултата пословања и вандилансна евиденција.

Напомињемо да **нема отварања почетног стања на контима успешности, тј. контима која су у функцији утврђивања резултата пословања** (конта класе 400000, 500000, 700000 и 800000) јер се иста затварају на крају пословне (буџетске) године

ради утврђивања резултата пословања, па је њихов салдо на крају године нула.

Важно је подсетити да се у АКТИВИ почетног биланса стања налазе дуговна салда конта нефинансијске имовине (класа 000000) и конта финансијске имовине (класа 100000). С друге стране, у ПАСИВИ почетног биланса стања налазе се потражна салда конта обавеза (класа 200000) и конта капитала, утврђивања резултата пословања и вандилансна евиденција (класа 300000). Укупан износ конта активе треба увек да је једнак укупном износу конта пасиве. Другим речима, мора да постоји билансна равнотежа између конта активе и конта пасиве. Ако би се појавила нека неравнотежа између тих конта, то би био сигнал да нису исправно евидентирани пословне промене које су се књижице у претходној години.

Почетни салдо приликом отварања пословних књига за 2020. годину представља износ који се преноси из закључених пословних књига претходне године (главне књиге и аналитичког прометног бруто биланса). Почетни салдо може да буде активан и пасиван. **Активан** је онај салдо **који се односи на имовину**, а **пасиван** онај **који се односи на обавезе и капитал**. Приликом отварања пословних књига активни почетни салдо књижи се на дуговој страни одговарајућег активног субаналитичког конта, а пасивни почетни салдо на потражној страни одговарајућег пасивног субаналитичког конта.

На неким субаналитичким контима (на пример на конту 011200 – *Ојрема*) исказује се на дуговој

нейлаћени издаци и противставка на **потражној** страни субаналитичког конта 252111 – *Додављачи у земљи*, односно за обрачунату ПДВ надокнаду пољопривреднику **дуговно** стање субаналитичког конта 131312 – *Остала активна временска разграничења*, док противставку представља **потражно** стање на субаналитичком конту 245248 – *Обавеза по основу ПДВ надокнаде пољопривреднику*. То значи да ће и у почетном стању **1. 1. 2020. године** бити отворена конта 131212 и 252111 за купљене пољопривредне производе, односно конта 131312 и 245248 за ПДВ надокнаду пољопривреднику. Када у току 2020. године купац – обвезник ПДВ-а изврши плаћање купљених пољопривредних производа и ПДВ надокнаде пољопривреднику, појавиће се следећи ставови за књижење. За плаћање купљених пољопривредних производа задужује се субаналитички конто 252111 – *Додављачи у земљи*, а потражује субаналитички конто 121112 – *Текући рачуни*. У вези са тим ту је и други став за књижење, при чему се задужује одговарајући субаналитички конто у групи конта 522000 – *Залихе производње*, а за исти износ потражује субаналитички конто 131212 – *Обрачунавши нейлаћени издаци*, који се затвара. У вези са плаћеном ПДВ надокнадом пољопривреднику постоје такође два става за књижење. Првим ставом задужује се субаналитички конто 245248 – *Обавеза по основу ПДВ надокнаде пољопривреднику*, а за исти износ потражује субаналитички конто 121112 – *Текући рачуни*. Другим ставом задужује се субаналитички конто 123968 – *ПДВ надокнада плаћена пољопривреднику*, а за исти износ потражује субаналитички конто 131312 – *Остала активна временска разграничења*, који се затвара.

4 Прекњижавање закључних салда са субаналитичких конта 321121 и 321122 приликом отварања почетног стања 1. 1. 2020. године

КБС који је исказао резултат пословања на крају 2019. године на потражној страни субаналитичког конта 321121 – *Вишак прихода и примања – суфицит*, приликом отварања почетног стања 1. 1. 2020. године тај резултат прекњижава са потражне стране конта 321121 тако да се овај конто задужује, а одобрава субаналитички конто 321311 – *Нераспоређени вишак прихода и примања из ранијих година*. На основу одлуке надлежног органа донете

у току 2020. године распоређују се наменски одређена средства у корист одговарајућих субаналитичких конта у оквиру синтетичког конта 311700 – *Пренета неутрошена средства из ранијих година*, а онај део вишка прихода и примања – суфицита за који не постоји одлука где се наменски издваја надаље је евидентиран на субаналитичком конту 321311 – *Нераспоређени вишак прихода и примања из ранијих година*.

Пример: Прекњижавање

На крају 2019. године КБС остварио је вишак прихода и примања – суфицит у износу од 500.000,00 динара. На основу **одлуке надлежног органа у 2020. години** КБС наменски је определио део вишка прихода и примања у корист субаналитичког конта 311712 – *Пренета неутрошена средства за посебне намене* у износу од 200.000,00 динара. Остали део оствареног вишка прихода и примања у износу од 300.000,00 динара одлуком органа управљања неће се распоређивати и евидентираће се као нераспоређен на субаналитичком конту 321311 – *Нераспоређени вишак прихода и примања из ранијих година*.

Књижење у финансијском књиговодству:

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
1.	321121	Вишак прихода и примања – суфицит	500.000,00	
	321311	Нераспоређени вишак прихода и примања из ранијих година		500.000,00
- за књижење почетног стања 1. 1. 2020. нераспоређеног вишка прихода и примања исказаног по финансијском извештају за 2019. годину				
2.	321311	Нераспоређени вишак прихода и примања из ранијих година	200.000,00	
	311712	Пренета неутрошена средства за посебне намене		200.000,00
- за књижење распоређеног вишка прихода и примања по одлуци надлежног органа буџетског корисника који ће се користити у току 2020. године				

У случају да је КБС исказао негативан резултат пословања на субаналитичком конту 321122 – *Мањак прихода и примања – дефицит*, **књижење би при отварању почетног стања за 2020. годину** било тако да потражује субаналитички конто 321122 – *Мањак прихода и примања – дефицит*, а дугује субаналитички конто 321312 – *Дефицит из ранијих година*.

дипл. правник Слободанка Келечевић, виши буџетски инспектор у Министарству финансија

Неправилности у евидентирању пословних промена код корисника буџетских средстава

У овом тексту биће приказане последице које настају услед неправилног евидентирања пословних промена у књиговодственим евиденцијама и како из тога произлази одговорност одговорних лица корисника буџетских средстава.

Увод

Евидентирање пословних промена врши се на основу веродостојне и тачне документације о свим пословним променама и догађајима, која мора да буде исправна и комплетна, на основу чега надлежни орган доноси одлуку о финансијском извештају, као и целокупном пословању за једну или више година.

Евидентирање пословних промена врши се на основу рачуноводствених података. Рачуноводствени подаци представљају књиговодствене евиденције и извештаје о свим променама на које се односе, па те евиденције треба да обезбеде тачну, благовремену и објективну информацију о стању имовине, обавезама и резултату пословања код субјекта који је дужан да води пословне књиге. Сходно томе, како рачуноводство обезбеђује информације о пословању, задатак рачуноводства је да сакупи, класификује и евидентира све пословне промене које се односе на приходе и расходе, имовину, обавезе и имовину буџетских корисника.

У књиговодству се евидентирају само пословне промене које су стварно настале и о чему постоји валидна (веродостојна) документација, а писани доказ да је настала нека промена која служи као основ за књижење јесте рачуноводствена исправа.

Рачуноводствена исправа је јавна исправа која представља писмени доказ о насталој пословној промени и другом догађају.

Корисници буџетских средстава дужни су да вођење пословних књига, састављање, приказивање, достављање и објављивање финансијских извештаја врше у складу са законом и другим прописима којима се уређује ова област.

Уредбом о буџетском рачуноводству ближе се уређује буџетско рачуноводство и систем главне књиге трезора.

Улога буџетског рачуноводства је веома значајна зато што се све активности, трансакције и остали догађаји који су везани за буџетска средства евидентирају у рачуноводственим евиденцијама. На основу података из рачуноводствених евиденција састављају се финансијски извештаји корисника буџетских средстава. Такође, приликом контроле свих буџетских трансакција, ови подаци служе као доказ за контролу економичности и законитости пословања.

Одговорност за буџетско рачуноводство утврђена је Законом о буџетском систему.

Директни корисник буџетских средстава одговоран је за рачуноводство сопствених трансакција, а у оквиру својих овлашћења и за рачуноводство трансакција индиректних корисника буџетских средстава који спадају у његову надлежност, док су индиректни корисник буџетских средстава и корисник средстава организације за обавезно социјално осигурање одговорни за рачуноводство сопствених трансакција.

На основу овлашћења из Закона о буџетском систему Влада Републике Србије донела је Уредбу о буџетском рачуноводству („Сл. гласник РС” бр. 125/2003 од 17. 12. 2003. године и 12/2006 од 10. 2. 2006. године – даље: Уредба).

Министар је донео Правилник о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем („Сл. гласник РС”, бр. 16/16... и 84/19) и Правилник о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС”, број 18/15 и 104/18).

Вођење буџетског рачуноводства заснива се на примени готовинске основе по којој се трансакци-

члана 56. став 4. Закона о буџетском систему, који ма је прописано да преузете обавезе чији је износ већи од износа средстава предвиђеног буџетом, односно финансијским планом или које су настале у супротности са овим законом или другим прописом, не могу да се извршавају на терет консолидованог рачуна трезора Републике Србије, односно локалне власти. **Одговорно лице је на овај начин починило прекршај из члана 103. став 1. тачка 4) Закона о буџетском систему.**

Пример 3

Картице добављача немају ознаку конта на који се односе, како је то прописано Правилником о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем. То је супротно одредбама члана 9. став 2. Уредбе о буџетском рачуноводству, којима је прописано да се пословне књиге воде уредно и ажурно у складу са структуром конта која је прописана Правилником о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем, као и члану 14. став 1. тачка 2) Уредбе о буџетском рачуноводству, којим је прописано да помоћна књига добављача обезбеђује детаљне податке о свим обавезама према добављачима.

Пример 4

Књижење прихода од продаје добара и услуга вршено је тако што су уплате по основу ових прихода, односно изводи и признанице благајне књижене на ктo. 291191 – *Разираничени остиали њриходи*, а на ктo. 742121 – *Приходи од њродаје добара и услуђа* евидентирани су 31. 12. у укупном износу уплаћених прихода за ту годину.

Имајући у виду да се, сходно члану 5. став 2. Уредбе о буџетском рачуноводству, трансакције и остали догађаји евидентирају у тренутку када се готовинска средства приме, као и да се, сходно члану 9. став 2. исте уредбе, пословне књиге воде хронолошки, уредно и ажурно у складу са структуром конта која је прописана Правилником о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем, поступајући на претходно описани начин приликом књижења уплата по основу остварених прихода нису поштоване одредбе чл. 9. ст. 2. Уредбе о буџетском рачуноводству.

Признанице које су издате у благајни корисника нису ваљано написане, и то тако да се види читко исписан потпис лица које је примило новац, нити

је назначен датум пријема новца, што је супротно члану 16. став 2. Уредбе о буџетском рачуноводству.

Пример 5

На ктo. 252111 – *Добављачи у земљи* евидентирано је 590.000,00 динара. Исплата овог износа евидентирана је на ктo. 511000 – *Зираге и ѡрађевински објекти*.

Одлуком о буџету на позицији 168, економска класификација 511 – *Пројектна документација*, предвиђена су средства у износу од 1.200.000.000 динара.

На аналитичкој картици конта 252111344 евидентирана је обавеза према добављачу у укупном износу од 590.000,00 динара. На ктo. 511451 евидентирана је исплата овог износа.

За претходно наведене рачуне нису пружени на увид налози за плаћање, односно захтев за плаћање и трансфер средстава, тако да не може да се утврди да ли је плаћање извршено како је евидентирано у књиговодственој евиденцији, јер евиденција није формирана на бази веродостојне документације.

Плаћањем обавеза на овај начин поступљено је супротно одредбама члана 58. став 2. Закона о буџетском систему, којима је прописано да правни основ у складу са законом и износ преузетих обавеза, који проистичу из изворне рачуноводствене документације, морају да буду сачињени и потврђени у писаној форми пре плаћања обавезе.

2 Услови и одговорност за вођење пословних књига

Чланом 19. Уредбе прописано је да вођење пословних књига, припрему, подношење и објављивање финансијских извештаја корисника буџетских средстава обавља стручно лице које није кажњавано за кривична дела која га чине неподобним за обављање послова из области рачуноводства.

У члану 20. Уредбе прописане су казнене одредбе, тако да ће се новчаном казном од 500 до 50.000 динара казнити за прекршај одговорно лице у финансијској служби корисника буџетских средстава ако не поштује одредбе члана 8, члана 9. став 2, члана 16. ставови 7, 9. и 10, као и чланова 17. и 18. Уредбе.

Организације обавезног социјалног осигурања за радње из овог члана казниће се новчаном казном од 10.000 до 1.000.000 динара.

Закључивање уговора између филијале РФЗО-а и здравствених установа, односно других даваоца здравствених услуга за 2020. годину

Увод

У складу са одредбама Закона о здравственом осигурању („Сл. гласник РС”, бр. 25/2019) и Правилника о уговарању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања Управни одбор Републичког фонда за здравствено осигурање донео је одлуку којом се утврђују предрачуни средстава даваоцима здравствених услуга за 2020. годину.

Здравствене установе из Плана мреже здравствених установа, као и установе социјалне заштите, обухваћене су предрачунима средстава за 2020. годину, који се достављају филијалама електронском поштом (са аналитичким приказом по наменама и по нивоима здравствене заштите), и то:

- 1) Предрачун средстава здравственим установама примарног, секундарног и терцијарног нивоа здравствене заштите за 2020. годину;
- 2) Предрачун средстава здравственим установама секундарног и терцијарног нивоа здравствене заштите са којим се уговара варијабилни део накнаде за 2020. годину;
- 3) Предрачун средстава здравственим установама специјализованим за продужену рехабилитацију за 2020. годину;
- 4) Предрачун средстава институтима/заводима за јавно здравље за 2020. годину;
- 5) Предрачун средстава установама социјалне заштите за 2020. годину;
- 6) Предрачун средстава за стоматолошку здравствену заштиту за 2020. годину;
- 7) Предрачун средстава осталим здравственим установама из Плана мреже за 2020. годину.

Предрачуни средстава објављују се на интернет страници Републичког фонда, а не као до сада у посебном прилогу Правилника о уговарању здравствене заштите.

1 Здравствене установе из Плана мреже које су обухваћене предрачунима средстава

Ближа појашњења критеријума за утврђивање уговорених накнада и усклађивање истих током године дата су у више упутстава РФЗО-а. Филијали се, поред осталог, доставља и:

- ▶ структура предрачунске вредности осталог уградног материјала по здравственим установама, и то: за интраокуларна сочива, кохлеарне имплантате и остало, што се посебно исказује у уговору;
- ▶ предрачунска вредност санитетског и медицинског потрошног материјала, у оквиру кога је посебно исказана вредност санитетског и медицинског потрошног материјала који се набавља у поступку централизоване јавне набавке коју спроводи Републички фонд;
- ▶ 5% предрачунске вредности накнаде за материјалне и остале трошкове, који нису обухваћени у Прилогу 1 Правилника.

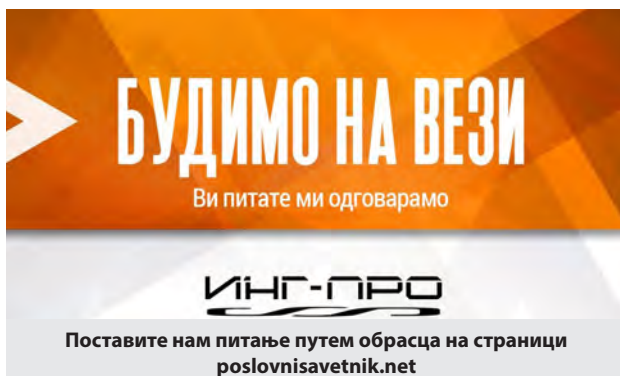
2 Образложење расподеле средстава за уговарање здравствене заштите утврђених Финансијским планом Републичког фонда за здравствено осигурање за 2020. годину

Здравственим установама из Плана мреже здравствених установа утврђени су критеријуми за израду предрачуна, који се заснивају на фактурисаној вредности здравствених услуга пружених осигураним лицима, затим на фактурисаној вредности и утрошцима лекова, уградног материјала, санитетског и медицинског потрошног материјала, као и на обрачунским расходима према подацима здравствених установа, односно критеријуми засновани на висини уговорених накнада за 2019.

кључивањем анекса уговора тако да се увећање једне накнаде врши у износу појединачног умањења друге накнаде или збира умањења других накнада у оквиру исте апропријације.

У 2020. години примењиваће се и новина која је уведена крајем 2019. године, а то је да са здравственом установом, уколико не испуњава обавезу из члана 11. став 2. Правилника, односно уколико не доставља исправне податке о залихама, набавкама и утрошцима лекова и медицинских средстава, у складу са инструкцијом којом се уређује ефикасније управљање системом финансирања здравствене заштите и контроле трошкова лечења осигураних лица, Републички фонд неће закључивати анексе уговора ради увећања накнада за наведене намене.

Такође напомињемо да, у складу са Правилником, уколико у току 2020. године уведе нову здравствену технологију у лечењу, захтев за финансирање пружања услуга применом нове здравствене технологије на терет средстава обавезног здравственог осигурања здравствена установа доставља филијали по претходно прибављеном мишљењу надлежног завода за јавно здравље о потребама осигураних лица за здравственом услугом која се обезбеђује применом нове здравствене технологије. Осим тога, здравственој установи може да се одобри увођење нове здравствене технологије на терет средстава обавезног здравственог осигурања само уколико пружање здравствених услуга по том основу не захтева увећање уговорених накнада. Такође, према препоруци Државне ревизорске институције, у случају неприхватања иницијативе за измену уговора, Републички фонд, односно филијала у обавези је да даваоца здравствених услуга обавести у писаној форми о разлозима неприхватања иницијативе.

Закључак

Посебно истичемо следеће:

► Списак запослених са стањем на дан 1. јануара 2020. године, усаглашен са здравственом установом, не треба да садржи коефицијенте за обрачун плата јер та материја није предмет уговарања, већ је регулисана Уредбом.

► Потребно је да филијале са здравственим установама / даваоцима здравствених услуга приоритетно (а најкасније до 31. 1. 2020. године) закључе уговоре о пружању и финансирању здравствене заштите за 2020. годину.

► Изузетно, уговори, односно анекси уговора са приватним апотекама могу да се закључе и после 31. јануара 2020. године у случају јавно-приватног партнерства, односно закупа огранака апотека у јавној својини.

► Филијала је у обавези да одмах, без одлагања, обавести Дирекцију о давању у закуп капацитета апотеке у јавној својини апотекама у приватној својини.

► У случају да здравствена установа не закључи понуђени уговор са филијалом, филијала обавезно доставља обавештење Дирекцији о разлозима због којих са здравственом установом није закључила уговор.

► Филијала која закључи уговор са даваоцем здравствених услуга који није у Плану мреже дужна је да обавести све филијале о датуму закључења уговора, врсти здравствених услуга за које је уговор закључен и за који период је закључен.

Одлука о утврђивању предрачунских средстава за 2020. годину и предрачуни средстава са образложењем биће достављени после доношења поменуте одлуке од стране Управног одбора Републичког фонда. Уговори и анекси који ће се закључити током уговорног периода достављају се Дирекцији скенирани, односно електронским путем. Изузетно, уговори закључени са приватним апотекама достављају се редовном поштом, и то један примерак у папирном облику, са понудом апотеке у прилогу. Филијале са подручја АП Војводина само електронским путем достављају уговоре Покрајинском фонду. Филијала је у обавези да одмах по закључењу уговора спроведе сва потребна књижења закљученог уговора како би могла да се спроводи реализација уговора по уговореним накнадама (односно током године и о закљученим анексима уговора).

Седamnaест принципа КОСО оквира као основ за увођење финансијског управљања код корисника јавних средстава

1 Правни оквир за успостављање система финансијског управљања и контроле

Одредбама члана 81. Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС”, бр 54/2009... и 72/2019) дефинисано је да корисници јавних средстава успостављају финансијско управљање и контролу.

Финансијско управљање и контрола обухвата следеће елементе:

- 1) контролно окружење,
- 2) управљање ризицима,
- 3) контролне активности,
- 4) информисање и комуникације,
- 5) праћење и процену система.

Финансијско управљање и контрола организује се као систем процедура и одговорности свих лица у организацији. За успостављање, одржавање и редовно ажурирање система финансијског управљања и контроле одговоран је руководиоца корисника јавних средстава. Руководилац корисника јавних средстава може да пренесе надлежност за успостављање, одржавање и редовно ажурирање система финансијског управљања и контроле на лице које овласти.

Сходно одредбама члана 1. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору („Сл. гласник РС”, бр. 89/19 – даље: Правилник), финансијско управљање и контрола представља систем политика, процедура и активности које успоставља, одржава и редовно ажурира руководиоца корисника јавних средстава, којим се, управљајући ризицима, обезбеђује уверавање у разумној мери да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин, кроз:

- 1) пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима;
- 2) потпуност, реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја;

- 3) добро финансијско управљање и заштиту средстава и података (информација).

2 Седamnaест принципа КОСО оквира

Комисија спонзорских организација (енг. *COSO*) Националне комисије за фалсификоване финансијске извештаје (позната и као Тредвејска комисија) објавила је 1992. године документ под називом „Интерна контрола – интегрисани оквир”, који дефинише интерну контролу и пет међусобно повезаних компонената које сачињавају интерну контролу. Нови КОСО оквир интерних контрола објављен је 2013. године. У новом оквиру задржано је пет компонената интерне контроле, при чему је додатно наглашен значај просуђивања руководства у поступцима осмишљавања, успостављања и спровођења система интерне контроле, као и током процеса оцене ефективности тог система. У новом оквиру примена интерних контрола проширује се и на област разматрања пословних циљева, као и циљева у погледу извештавања, при чему су јасније представљени захтеви за утврђивање онога што представља ефективну интерну контролу. Интерна контрола је дефинисана као „процес који спроводе управни одбор, руководство ентитета и остали запослени, осмишљен тако да у разумној мери пружа уверавање везано за остваривање циљева који се односе на пословање, извештавање и усаглашеност.”

Комисију спонзорских организација чине Амерички институт овлашћених јавних рачуновођа (CPAs),

Институт управљачких рачуновођа, Институт интерних ревизора, Међународни финансијски директори и Америчка асоцијација рачуновођа. У КОСО оквиру за интерне контроле (из 1992. и 2013. године) наводи се да се интерна контрола састоји од пет међусобно повезаних компоненти:

1. контролно окружење,
2. процена ризика,
3. контролне активности,
4. информације и комуникација,

сане одговорности. Руководство периодично врши преглед контролних активности да би утврдило да ли су оне и даље релевантне и ажурира их по потреби.

6 Четврта компонента: Информације и комуникација

Принципи који се односе на информације и комуникације:

1. користе се релевантне информације;
2. обавља се интерна комуникација;
3. обавља се екстерна комуникација.

Одредбама члана 9. Правилника дефинисане су компоненте за информације и комуникације.

Информације су потребне организацији да би могла да извршава задужења у погледу интерних контрола, чиме се подстиче остваривање циљева. Комуникација представља размену корисних информација између запослених у организацији, као подршку одлукама и активностима координације. Информације треба да се преносе руководству и другим запосленим којима су оне потребне у форми и временском оквиру који ће им помоћи да изврше своје дужности. Комуникација са купцима, добављачима, законодавним телима и другим корисницима такође је важна за ефективну интерну контролу.

Принцип 1: Користе се релевантне информације

Систем за комуникацију укључује методе и евиденцију који се успостављају да би се идентификовале, евидентирале и размениле важне информације. Информације су корисне кад су благовремене, довољно детаљне и релевантне за корисника.

Информације могу да се преносе усменим путем, у писаној и електронској форми. Док усмена комуникација може да буде довољна за свакодневне активности, важне информације најбоље је документовати. Тиме се обезбеђује трајнија евиденција и руководиоцима и осталим лицима и омогућава се анализа информација.

Принцип 2: Обавља се интерна комуникација

Интерна комуникација представља средство помоћу којег се информације преносе кроз организацију вертикално и хоризонтално. На основу тога запослени добијају јасну поруку од вишег руководства да одговорностима у погледу контроле мора да се приступи са озбиљношћу. Информације треба да „путују” у свим правцима како би се обезбедило да сви запослени у организацији буду обавештени.

Следеће фокусне тачке могу да помогну руководству приликом одлучивања да ли је овај принцип успостављен и функционалан:

- ▶ утврђују се захтеви у погледу потребних информација,
- ▶ обухваћени су интерни и екстерни извори података,
- ▶ релевантни подаци се обрађују у информације,
- ▶ осигурава се квалитет током обраде,
- ▶ разматрају се трошкови и остварена корист (преносе и координирају).

Принцип 3: Обавља се екстерна комуникација

Екстерна комуникација је двострана: на основу ње се обезбеђује интерна комуникација о релевантним екстерним информацијама и пружају се информације екстерним странама као одговор на захтеве и очекивања.

7 Пета компонента: Праћење

Праћење представља преглед активности и трансакција организације са циљем да се процени квалитет пословања (перформансе) током одређеног времена, као и да се утврди да ли су контроле ефективне. Руководство треба да се концентрише на праћење интерне контроле и остваривање мисије организације. Да би праћење било ефективно, сви запослени треба да разумеју мисију и циљеве организације, степен толеранције ризика и сопствене дужности. Сви у организацији су у одређеној мери одговорни за праћење. Нагласак и степен ове одговорности зависи од положаја које лице има у организацији.

Принцип 1: Спровode се сталне или посебне оцене

Принципи који се односе на праћење:

1. спроводе се сталне или посебне оцене,
2. врши се оцењивање и извештава о недостацима.

Стално праћење одвија се током самог пословања и укључује редовне активности управљања и надзора, као и друге активности које запослени предузимају у обављању својих дужности.

Посебне оцене укључују самооцењивање и интерну ревизију, при чему обим и учесталост посебних оцена зависи првенствено од процене ризика и ефективности сталних процедура праћења.

Принцип 2: Врши се оцењивање и извештава о недостацима

У свим случајевима, о слабостима у систему интерне контроле треба извештавати више нивое, при чему о озбиљним питањима треба известити највише руководство. При томе, потребно је дефинисати, доделити и пратити предузимање корективних радњи.

Календар пореских и других обавеза за март 2020. године

Закон о акцизама			
Правилник о начину и поступку обрачунавања и плаћања акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу			
Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 5) и 7) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе и за грејање			
Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 4), 5), 6) и 7) Закона о акцизама, који се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе			
Опис	Период	Рок	Основ
Достављање податка о залихама одређених нискоалкохолних пића, на последњи дан у месецу	1. 2 – 29. 2. 2020.	10. 3. 2020.	Произвођачи нискоалкохолних пића који на дан 31. децембра 2015. године имају произведена нискоалкохолна пића која садрже више од 1,2% вол алкохола, а највише до 5% вол алкохола, дужни су да надлежној организационој јединици Пореске управе достављају податак о стању залиха нискоалкохолних пића пописаних на последњи дан у месецу, до утрошка тих залиха
Достављање података о стању залиха кафе на последњи дан у месецу	1. 2 – 29. 2. 2020.	10. 3. 2020.	Лице које се на дан 31. децембра 2017. године бави прерадом, пржењем, паковањем, као и другим са њима повезаним радњама које се врше у сврху производње кафе, дужно је да надлежној организационој јединици Пореске управе доставља податак о стању залиха кафе на последњи дан у месецу, и то за сваки месец, до утрошка пописаних залиха
Подношење пореске пријаве ПП ОА за обрачунату акцизу и ПП ОАЕЛ	1. 2 – 29. 2. 2020.	15. 3. 2020.	Обвезник акцизе дужан је да пореску пријаву за обрачун акцизе поднесе у року од 15 дана по истеку месеца за тај месец, односно по истеку месеца у којем се врши читавање
Плаћање акцизе	16. 2 – 29. 2. 2020. 1. 3 – 15. 3. 2020.	15. 3. 2020. 31. 3. 2020.	Уплата акцизе обрачунате за периоде
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора, на обрасцу РЕФ-Г	1. 2 – 29. 2. 2020.	20. 3. 2020.	Привредни субјект који загрева пословни простор, односно физичко лице које загрева стамбени простор подноси захтев Пореској управи за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на гасна уља и биотечности која се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије, на обрасцу РЕФ-ЕТЕ	1. 2 – 29. 2. 2020.	Најраније 20. 3. 2020.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице које се, у складу са прописима којима се уређује област енергетике, бави производњом електричне и топлотне енергије
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте који се користе за индустријске сврхе, на обрасцу РЕФ-И	1. 2 – 29. 2. 2020.	Најраније 20. 3. 2020.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице за гасна уља из члана 9. став 1. тачка 3) Закона о акцизама, која се користе као енергетско гориво за индустријске сврхе, односно када се предметни деривати нафте користе као енергетско гориво или као репродукциони материјал у процесу производње акцизних односно неакцизних производа

Закон о порезима на имовину			
Опис	Период	Рок	Основ
Порез на имовину пореског обвезника који води пословне књиге	2019. година	31. 3. 2020.	Порески обвезник који води пословне књиге и који је поднео пореску пријаву за имовину коју стекне, започне или престане да користи у току године, дужан је да до 31. марта сваке пореске године поднесе пореску пријаву са утврђеним порезом за ту годину

Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање			
Опис	Период	Рок	Основ
Уплата обавезе доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере	1. 2 – 29. 2. 2020.	15. 3. 2020.	Утврђивање обавезе доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере врши Пореска управа решењем, на основу података о осигураницима по том основу, које јој доставља надлежна организација за обавезно социјално осигурање
Крајњи рок за исплату зарада за претходни месец, односно обрачун и уплату доприноса за обавезно социјално осигурање на најнижу основицу ако послодавац нема средства за исплату зарада	1. 2 – 29. 2. 2020.	31. 3. 2020.	Исплаћена зарада или обрачунати доприноси за обавезно социјално осигурање
Плаћање доприноса на приходе од обављања самосталне делатности за претходни месец	1. 2 – 29. 2. 2020.	15. 3. 2020.	Члан 22. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање

Закон о угоститељству			
Опис	Период	Рок	Основ
Боравишна такса	1. 2. – 29. 2. 2020.	5. 3. 2020.	Боравишну таксу за сваки дан боравка у угоститељском објекту плаћа корисник услуге смештаја. Средства од наплаћене боравишне таксе уплаћује давалац смештаја.

Чланом 80. став 5. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 18/2016; аутоматично шумачење – 95/2018) прописано је да, ако последњи дан рока пада на дан у коме орган не ради, рок истеће кад прошле први наредни радни дан.

ПС

КАЛКУЛАТОР КАМАТА

у оквиру електронског издања ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблаговремено плаћене јавне приходе и за неблаговремено плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а поред свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција **Моје каматне стоје**, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуне камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуне камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална), која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблаговремено плаћене јавне приходе, на неблаговремено плаћен царински дуг и неблаговремено плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За препоруке и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ

Штампани часопис Lege Artis – Прописи у пракси: НЕЗАОБИЛАЗНИ ЧАСОПИС О ПРИМЕНИ ПРОПИСА

АКТУЕЛНА ТЕМА

РАЧУНОВОДСТВО

ПОРЕЗИ

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

ЗАРАДЕ

ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

СТАТИСТИКА